

KHT-YHDISTYS – FÖRENINGEN CGR RY

Hallituksen toimintakertomus 1.9.2008 – 31.8.2009

KHT-yhdistyksen 84. toimintavuoden aikana maailman talous on ollut ennen näkemättömän laajan ja syvän taantumana kourissa. Kriisi sai alkunsa rahoitussektorilla puhjennesta globaalista luottamuksen puutteesta. Vaikeassa tilanteessa yhdistys on korostanut luotettavan ja varmennetun taloudellisen tiedon arvoa osana yhteiskunnallista ja taloudellista päätöksentekoa.

Tilintarkastusalan kansainvälisten järjestöjen jäsenenä yhdistys on aktiivisesti seurannut kriisin etenemistä taloudellisen raportoinnin ja tilintarkastuksen kentässä. Erityisen tarkkaan ja osin huolestuneina yhdistyksessä on seurattu sääntelyn lisäämisestä käytävää keskustelua ja vaikutuksia alan kiinnostavuuteen.

Toimintakauden aikana on ollut vireillä useita hyväksytyjä tilintarkastajia koskevia hankkeita. Yhdistys on ollut aktiivisesti mukana vaikuttamassa mm. tilintarkastajajärjestelmän uudistamishankkeeseen. EU:n valmistautuessa tulevaisuudessa hyväksymään kansainväliset ISA-tilintarkastusstandardit osaksi EU-lainsäädäntöä yhdistys on jatkanut jäsenistön ISA-valmiuksien vahvistamista mm. tarjoamalla monipuolista koulutusta ja ohjeistusta standardien soveltamisesta. Myös standardien kääntämistä suomen kielelle on jatkettu edelleen.

Tilintarkastusalan yhteisen edunvalvontajärjestön luomiseksi käytyjä neuvotteluja HTM-tilintarkastajat ry:n kanssa jatkettiin, minkä seurauksena allekirjoitettiin 1.7.2009 aiesopimus KHT-yhdistyksen ja HTM-tilintarkastajien toimintojen yhdistämisestä. Sopimus ei kuitenkaan saanut HTM-tilintarkastajien vuosikokouksessa 4.9.2009 tarvittavaa määräenemmistöä. Neuvotteluja pyritään jatkamaan entisin periaattein.

HYVÄN TILINTARKASTUSTAVAN KEHITTÄMINEN - HYVÄ TILINTARKASTUSTAPA LUUPIN ALLA

KHT-yhdistyksellä on IFACin jäsenenä merkittävä asema hyvän tilintarkastustavan kehittämisessä maassamme. Tilintarkastuslaki velvoittaa tilintarkastajaa noudattamaan työssään hyvää tilintarkastustapaa, jota Kansainvälisen Tilintarkastajaliitto IFACin kansainväliset tilintarkastusstandardit ohjaavat globaalisti. Toimintakauden aikana tilintarkastuksen ohjauksesta vastaava Valtion tilintarkastuslautakunta otti kantaa mm. eräisiin ISA-standardien edellyttämiin menettelytapoihin osana hyvää tilintarkastustapaa.

Clarity-standardien käännökset työn alla

Yhdistys on hyväksynyt tilintarkastus- ja muita standardeja IFACin antamien standardien suorina käännöksinä vuodesta 2006 alkaen. Toimintakauden aikana yhdistys on hyväksynyt neljä IFACin Clarity-projektista valmistunutta ISA-standardia sekä täsmennykset alla listattujen yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien soveltamisalaan sekä muutoksen tilintarkastajan eettisiin ohjeisiin. Voimassa olevat, suomen kielelle käännetyt standardit, suositukset, soveltamis- ja eettiset ohjeet on julkaistu **Tilintarkastusalan standardit ja suositukset 2009** -kirjassa.

KHT-yhdistyksen hallitus on hyväksynyt seuraavat standardit toimintakauden 1.9.2008 – 31.8.2009 aikana:

- ISA 230 Tilintarkastusdokumentaatio (sovelletaan tilintarkastuksiin, jotka kohdistuvat 15.12.2009 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta laadittaviin tilinpäätöksiin)
- ISA 260 Kommunikointi hallintoelinten kanssa (15.12.2009)
- ISA 540 Kirjanpidollisten arvioiden – mukaan lukien käypää arvoa koskevat kirjanpidolliset arviot – ja niistä tilinpäätöksessä esitettävien tietojen tarkastaminen (15.12.2009)

- ISA 720 Tilintarkastajan velvollisuudet tilintarkastetun tilinpäätöksen sisältävissä asiakirjoissa olevan muun informaation suhteen (15.12.2009)

Yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien muutokset (ISRE):

- Täsmennys yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien 2400 ja 2410 soveltamisalaan (31.12.2008)

Eettisten ohjeiden muutos:

- Eettisten ohjeiden luvun 290 ”Riippumattomuus – varmennustoimeksiannot” muutos (31.12.2008).

Yhdistyksen ISA-review -työryhmässä jatkettiin toimintakauden aikana IFACin Clarity-projektissa uudistettujen ISA-standardien käännöstyötä projektista valmistuneiden 36 ISA-standardin ja ISQC 1 -laadunvalvontastandardin julkaisemiseksi suomenkielisenä kirjana vuoden 2010 alussa. Clarity-standardit tulevat voimaan 15.12.2009 tai sen jälkeen alkavien tilikausien tilintarkastuksissa sovellettaviksi.

ISA-standardien käännöstyöstä on vastannut yhdistyksen ISA-review -työryhmän sihteerinä toimiva käännöskoordinaattori Hanna Tähtivaara. Työryhmään kuuluu edustajia suurimmista tilintarkastustoimistoista sekä lisäksi korkeakouluista ja elinkeinoelämästä. Toimintakauden aikana ryhmän työmäärä on ollut mittava.

Yhdistys valmistautui ISA-standardien implementointiin osaksi EU-lainsäädäntöä

EU:n komissio julkisti kesäkuussa 2009 ISA-standardeja koskevan konsultaatiopyynnön, josta saadun palautteen perusteella komissio osaltaan arvioi ISA-standardien kelpoisuutta EU-lainsäädännöksi. Konsultaatiossa mm. kysyttiin, tulisiko standardeja soveltaa kaikenkokoisten yritysten tilintarkastuksissa.

EU:n mahdollisiin implementointisuunnitelmiin valmistauduttiin päättämällä KHT-yhdistyksen tilintarkastusstandardeihin tehtävistä muutoksista. Yhdistyksen

standardeja kutsutaan jatkossa kansainvälisiksi tilintarkastusstandardeiksi ja standarditeksteissä viitataan ISA-standardeihin KHT-yhdistyksen standardien (tai -suositusten) sijaan. Niin ikään standarditekstiin sisältyvät kansalliset FI-lisäykset poistuvat ja ne siirretään erilliseen asiakirjaan. Nämä toimenpiteet ovat yksi edellytys sille, että KHT-yhdistyksessä käännetyt tilintarkastusstandardit voidaan hyväksyä EU-lainsäädännöksi. Toimintakauden jälkeen EU:n komission käännoispääosasto on alkanut arvioida yhdistyksen käännosten laatua.

Uuden vakiomuotoisen tilintarkastuskertomuksen käyttöönottoa edistettiin suosituksella

Toimintakauden aikana annettiin ensimmäistä kertaa uuden tilintarkastuslain mukaiset tilintarkastuskertomukset, joissa tilintarkastajalta ei enää edellytetä ns. kansallisia, vanhan tilintarkastuslain mukaisia lausuntoja tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä ja lausuntoa hallituksen esityksestä tuloksen/voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä.

Keskeisenä osana hyvän tilintarkastustavan kehitystyössä ovat KHT-yhdistyksen julkaisemat tilintarkastuskertomusmallit, jotka vastaavat uuden tilintarkastuslain ja ISA 700 -standardin vaatimuksia. Malliin jätettiin kuitenkin mahdollisuus antaa ns. vapaaehtoisia kansallisia lausuntoja.

Edistääkseen kansainvälisen mallin mukaisen tilintarkastuskertomuksen käyttöönottoa ja suomalaisyritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta yleisen edun kannalta merkittävässä yhtiöissä yhdistys antoi tammikuussa 2009 jäsenilleen suosituksen. Sen mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevien yhteisöjen tilintarkastuskertomuksissa tulisi pidättäytyä kansallisten vapaaehtoisten lausuntojen antamisesta ellei sitä edellytetä yhtiöjärjestysmääräyksessä tai yhtiökokouksen antamassa erillisessä ohjeessa.

Valalta kannanotto vanhan tilintarkastuslain mukaisten lausuntojen käyttämisestä

Tilintarkastuskertomuskäytännön yhtenäistämiseksi annetun edellä mainitun suosituksen tulkittiin joissakin yhteyksissä muuttavan tilintarkastuksen sisältöä ja laajuutta, vaikka tilintarkastuslaista ja sen esitöistä käy selkeästi ilmi, että tilintarkastuksen sisältö ja laajuus ovat pysyneet ennallaan.

Näiden vanhan tilintarkastuslain mukaisten lausuntojen käyttämisestä syntyneen keskustelun seurauksena Keskuskaupakamarin tilintarkastuslautakunta halusi selvittää, vastaako edellä mainittujen vanhan lain mukaisten lausuntojen antaminen tilintarkastuslain mukaista menettelyä. Se kääntyi alan ylintä ohjaustehtävää hoitavan Valan puoleen helmikuussa 2009, jotta toisistaan poikkeavien näkemysten aiheuttama epäselvä tilanne lausuntojen käyttämisestä selkiytyisi.

Valan 31.8.2009 antamassa kannanotossa todetaan, että hyvän tilintarkastustavan vähimmäisvaatimukseen eivät lähtökohtaisesti kuulu aiemman tilintarkastuslain mukaiset lausumat. Kannanotossa todetaan, että tilintarkastajan ei tule antaa omaaloitteisesti ns. kansallisia lausuntoja, jos kukaan ei nimenomaisesti pyydä niitä häneltä. Tilintarkastaja voi kuitenkin sopia hallituksen tai sen tarkastusvaliokunnan kanssa aiemman lain mukaisten lausuntojen antamisesta. Tilintarkastajan on myös suostuttava pyyntöön, jos hallitus tai sen tarkastusvaliokunta, yhtiökokous tai yksimieliset osakkeenomistajat pyytävät tilintarkastajaa lausumaan tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä tai hallituksen esityksestä tuloksen käsittelyksi.

TOIMINTAKAUDEN JÄLKEISIÄ TAPAHTUMIA

Yhdistyksen tilintarkastuskertomusmalleihin tarkennuksia

Valan päätöksen seurauksena yhdistys informoi jäsenkuntaa tiedotteella, jonka mukaan Valan ohjeistus korvaa KHT-yhdistyksen tammikuussa 2009 antaman suosituksen listayhtiöiden tilintarkastuskertomusten sisällöstä.

Yhdistyksen tilintarkastustoimikunta ryhtyi välittömästi valmistelemaan tilintarkastuskertomusmallien päivityksiä Valan kannanoton mukaisesti, jotta jäsenistöllä olisi vuoden 2009 tilinpäätöksiä varten käytössään päivitetty ohjeistus tilintarkastuskertomusten antamiseksi.

Yhdistykseltä malli johdon vahvistuskirjeeksi

Tilintarkastusstandardit ja -suositukset edellyttävät, että tilintarkastaja pyytää yritysjohdolta kirjallisen vahvistuksen – nk. Management Representation Letterin - tilintarkastuksen yhteydessä mm. siitä, että johto on hyväksynyt tilinpäätöksen ja antanut tilintarkastajalle kaiken oleellisen tiedossaan olevan tilinpäätökseen liittyvän informaation.

KHT-yhdistys sai toimintakauden aikana valmiiksi Elinkeinoelämän keskusliiton kanssa valmistellun vakiomuotoisen mallin uuden ISA 580 -standardin mukaisesta vahvistusilmoituskirjeestä, jota aiemmin kutsuttiin johdon vahvistuskirjeeksi.

Vaikka mallissa todetaan, että kirjeen allekirjoittaminen ei lisää allekirjoittajan vastuuta siitä, mitä se muuten Suomen lain mukaan on, tyytyi EK ainoastaan suosittelemaan jäsenyrityksilleen uuden kirjemallin käyttämistä, mikäli yritysjohto päätyy antamaan johdon vahvistusilmoituksen.

Valan kannanotto johdon vahvistuskirjeen käyttöön

Valtion tilintarkastuslautakunta antoi elokuussa 2009 Tilan pyynnöstä kannanoton vahvistusilmoituskirjeen käytöstä osana hyvää tilintarkastustapaa.

Valan mukaan on hyvän tilintarkastustavan mukaista, että tilintarkastaja pyytää johdolta vahvistuskirjeen. Vaatimus johdon vahvistuskirjeen pyytämisestä perustuu ISA 580 -standardiin ja tilintarkastajien tulee noudattaa kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja osana hyvää tilintarkastustapaa. Kannanoton mukaan standardissa tarkoitetut tiedot voidaan kuitenkin antaa muussakin muodossa.

Vala toteaa, että tilintarkastuslain 18 §:n mukaan kirjanpitovelvollisen yhtiömiesten tai hallituksen ja toimitusjohtajan on annettava sellaista selvitystä ja apua, jota tilintarkastaja pyytää. Siten laki velvoittaa tilinpäätöksen laatijaa edesauttamaan tilintarkastuksen suorittamista hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

TOIMINTAKAUDEN JÄLKEISIÄ TAPAHTUMIA

KHT-yhdistys kiinnitti vahvistusilmoituskirjettä koskevan Valan kannanoton jälkeen huomiota siihen, että 15.12.2009 ja sen jälkeen alkavilta tilikausilta laadittaviin tilinpäätöksiin kohdistuviin tilintarkastuksiin sovelletaan Clarity-projektista valmistunutta uudistettua ISA 580 -standardia. Se edellyttää mm. tiettyjen vahvistusilmoitusten hankkimista kirjallisessa muodossa. Yhdistyksen mukaan tämä saattaa vaikuttaa Valan kannanotossa esitettyihin tulkintoihin, koska Valan ohjeistus perustuu kannanoton antohetkellä voimassa olevaan ISA 580 -standardiin.

HYVÄN KIRJANPITOTAVAN JA TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNNÖN EDISTÄMINEN

KHT-yhdistyksen keskeisiin tehtäviin kuuluu hyvän kirjanpitotavan ja siihen liittyvän tilinpäätöskäytännön edistäminen. Toimintakauden aikana yhdistyksen omistamassa KHT-Media Oy:ssä valmisteltiin ajantasaisia tilinpäätösmaalleja ja -oppaita eri yhteisömuodoille. Yhdistys on myös jatkanut IFRS-standardien kääntämistä suomen kielelle ja yhdistyksen IFRS-foorumissa on keskusteltu ajankohtaisista standardeihin

liittyvistä asioista ja haasteista. Yhteiskuntavastuun raportointikäytäntöjen edistämiseksi yhdistys otti pääjärjestelijän roolin kansallisessa raportointikilpailussa.

Yhdistyksellä keskeinen rooli hyvän tilinpäätöskäytännön ohjaajana

Ohjaustehtäväänsä hyvän kirjanpitotavan ja tilinpäätöskäytännön kehittäjänä yhdistys toteuttaa mm. kirjanpitotoimikunnan avulla. Toimikunta vastasi Osakeyhtiön tilinpäätösmalli 2009 -kirjan sisällön koordinoinnista. Vuosittain julkaistavan, alan toimijoiden keskuudessa vahvan ja vakiintuneen maineen saavuttaneen teoksen tarkoituksena on mm. kehittää ja yhtenäistää suomalaista tilinpäätöskäytäntöä.

Hyvän tilinpäätöskäytännön kehittämiseksi kirjanpitotoimikunta on vastannut myös vuosittain julkaistavan IFRS-tilinpäätösmalli -kirjan sisällön koordinoinnista. Esimerkkitilinpäätöksen avulla yhdistys haluaa ohjata myös kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaista raportointikäytäntöä maassamme. Tilikauden aikana toimikuntatyöskentelyn tuloksena ilmestyi IFRS-tilinpäätösmalli 2008 -kirja.

Yhdistys vastasi IFRS-standardien suomenkielisistä käännöksistä

Yhdistys jatkoi EU:n käyttöön tarkoitettujen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien virallisten suomenkielisten käännösten tekemistä alihankintana IASCF:lle (International Accounting Standards Committee Foundation). Käännöstyöstä on vastannut yhdistyksen käännöskoordinaattori Hanna Tähtivaara. Käännösten korkeatasoisuudesta ja asianmukaisuudesta vastaava yhdistyksen koordinoima IFRS Review Committee on tarkastanut standardikäännösluonnokset.

Suomen kielelle käännetyt, vuoden 2008 alkuun mennessä hyväksytyt IFRS-standardit ja niiden tulkinnat on julkaistu KHT-Media Oy:n kustantamassa IFRS-standardit 2008 -kirjassa.

IFRS-foorumi kokoaa ajatuksia ja näkemyksiä raportoinnin kehittymisestä

KHT-yhdistyksen kokoama asiantuntijaryhmä - IFRS-foorumi - kokoontui toimintakauden aikana kahdesti keskustelemaan ajankohtaisista kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin liittyvistä hankkeista. Foorumin painopiste on asioissa, joita IFRS-raportoinnissa tulisi edistää ja yhtenäistää ja toisaalta, asioissa joissa tulisi pyrkiä ehkäisemään epäyhtenäisiä tulkintoja.

Foorumissa on keskusteltu mm. finanssikriisin vaikutuksista rahoitusinstrumentteja käsittelevään IAS 39 -standardiin ja alan sääntelyyn yleensä, liiketoimintojen yhdistämistä koskevasta uudesta IFRS 3R -standardista ja IFRS-raportoinnin kehittymisestä Suomessa. Näkemyksiä on vaihdettu myös IASB:n julkaisemasta IFRS for SMEs -standardista ja sen mahdollisista soveltamisalueista EU:ssa. Foorumin työskentelyyn on KHT-yhdistyksen edustajien lisäksi osallistunut korkeakoulusektorin, Finanssivalvonnan ja yrityssektorin edustajia.

Yhdistyksellä entistä vahvempi rooli yhteiskuntavastuun raportoinnin edistämisessä

KHT-yhdistys on usean vuoden ajan pyrkinyt edistämään myös ympäristö- ja yhteiskuntavastuun raportointia osallistumalla kansallisen raportointikilpailun järjestämiseen. Toimintakauden aikana yhdistys terävöitti entisestään rooliaan ottamalla vastuun vuoden 2008 kilpailun koordinoinnista. Vuoden 2008 kilpailuraportit arvioi Big4 -yhteisöjen asiantuntijatyöryhmä. Riippumaton palkintolautakunta käsitteli arviointityön tulokset ja valitsi palkittavat yritykset. Palkintolautakunnan puheenjohtajana toimi KHT-yhdistyksen entinen puheenjohtaja Hannu T. Koskinen.

Vuoden 2008 yhteiskuntavastuuraportointi-kilpailun voitti Outokumpu Oyj. Parasta raportoijaa kiitettiin mm. yhtiön vahvasta sitoutumisesta yritysvastuuseen ja toiminnan tavoitteellisuudesta. Kesko Oyj ja Senaatti-kiinteistöt jakoivat raportointikilpailussa jaetun toisen sijan. Lisäksi Vantaan Energia Oy, VR-Yhtymä Oy ja Muumimaailma Oy saivat kunniamaininnat.

KHT-yhdistyksen lisäksi kilpailun järjestäjinä toimivat Finnish Business & Society, Taloudellinen Tiedotustoimisto TAT, Ympäristöjohtamisen yhdistys ry, työ- ja elinkeinoministeriö sekä ympäristöministeriö. Yhdistys on päättänyt jatkaa myös vuoden 2009 raportointikilpailun pääkoordinaattorina.

TILINTARKASTUKSEN LAADUN YLLÄPITÄMINEN JA KEHITTÄMINEN - KHT-TILINTARKASTAJIEN LAADUNVALVONTA SIIRTYI TILALLE

Toimintakauden aikana koko KHT-tilintarkastajien ja KHT-yhteisöjen laadunvarmistus ja laadunvarmistuksen valvonta siirtyivät Tilalle, jossa jatkettiin tilintarkastuslain ja EU:n suosituksen mukaisen riippumattoman valvontajärjestelmän organisointia. Yhdistyksen ja uuden Tilan alaisen laadunvalvontaorganisaation välinen yhteistyö käynnistyi positiivisessa hengessä.

Laadunvarmistusryhmä ja sitä avustava laatujaosto aloittivat Tilassa

Yksittäisten KHT-tilintarkastajien ja yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä tarkastavien KHT-tilintarkastajien ja KHT-yhteisöjen laadunvalvonta on toimintakauden aikana siirtynyt Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnan hoidettavaksi. Tilan alaisuuteen perustettu laadunvarmistusryhmä vastaa vähintään kolmen vuoden välein tapahtuvista yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä tarkastavien tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen laadunvarmistuksista. Muut tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt ovat laadunvarmistuksen kohteena kuuden vuoden välein ja näitä tarkastuksia suorittavat Tilan kouluttamat laaduntarkastajat ja asiantuntijat.

Tilan asettamaan erilliseen neuvoa-antavaan asiantuntijaelimeen - laatujaostoon – nimettiin KHT-yhdistyksen esityksestä jäseniksi KHT **Ari Ahti** ja KHT **Mikko Nieminen**, jotka ovat erikoistuneet yleisen edun kannalta merkittävien yhtiöiden tilintarkastukseen. Jaoston tehtäviin kuuluu mm. laaduntarkastajien rekrytointi ja koulutus, tarkastusmenetelmien kehittäminen ja valvonnassa esiin tulevien ongelmallisten kysymysten käsittely. Valvottavien oikeusturvan varmistamiseksi

yhdistys on vaatinut riittävän painokasta roolia laatujaostolle, jotta laadunvarmistuksen johtajalle ei jäisi liian suurta ratkaisuvalltaa Tilan käsittelyyn vietävissä valvonta-asioissa.

Tilan juridinen rooli selvitettävä

KHT-yhdistys on toistuvasti kiinnittänyt huomiota Tilan lainsäädännölliseen asemaan. Se on esittänyt erillisen selvitysmiehen asettamista selvittämään Keskuskauppakamarin ja Tilan roolia ja juridista statusta tilintarkastuslain ja tilintarkastusdirektiivin vaatimusten näkökulmasta.

Yhdistys on myös peräänkuuluttanut lisäselvitysten tarpeellisuutta laadunvarmistuksen valvonnan rahoittamisen keinoista, koska se pitää kustannusten nousua todennäköisenä valvontajärjestelmän käynnistämisen jälkeen. Harkittavaksi esitettiin mm. listayhtiöiden osallistumista laadunvarmistuksen rahoitukseen.

Yhdistykseen uusi laatutoimikunta edistämään tilintarkastuksen korkeaa laatua

Uuden valvontajärjestelmän kitkatonta käynnistymistä edistääkseen KHT-yhdistys on avustanut Keskuskauppakamarin laadunvarmistusryhmää mm. luovuttamalla heidän käyttöönsä yhdistyksen laadunvalvonnassa käyttämän ja kehittämän laadunvalvonnan lomakkeiston sekä käytännön työmenetelmiä koskevia tietoja.

Lisäksi yhdistyksen hallituksen alaisuuteen on perustettu erillinen laatutoimikunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja kuusi jäsentä. Laatutoimikunnan puheenjohtajana toimii KHT **Kaija Pakkanen**. Toimikunnan tarkoituksena on edistää tilintarkastuksen korkeaa laatua mm. suunnittelemalla jäsenistön tarvitsemaa laatu- ja standardikoulutusta. Toimikunta toimii laatuasioissa linkkinä yhdistyksen hallituksen ja laadunvalvonnasta vastaavan Tilan välillä.

KHT-yhdistyksen edustajat ovat toimintakauden aikana tavanneet Tilan laadunvarmistusryhmän edustajia. Tapaamisissa on käsitelty mm. yhdistyksen aiemmin suorittaman laadunvalvonnan käytäntöjä ja yhdistyksen ja laadunvarmistusryhmän välistä yhteistyötä sekä tietojen vaihtoa.

TILINTARKASTAJIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TURVAAMINEN NOPEASTI MUUTTUVASSA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

Toimintakauden aikana on saatu päätökseen tilintarkastusalaan vaikuttaneita lainsäädännön ja sääntelyn muutos- ja uudistushankkeita. Yhdistys on osallistunut aktiivisesti keskusteluun vireillä olevista uudistuksista, joilla saattaa olla laajoja vaikutuksia tilintarkastajien toimintaedellytyksiin. Finanssikriisin koettelemilla markkinoilla yhdistys on pyrkinyt rakentamaan vuoropuheluun rahoitusmarkkinoiden uuden valvontaviranomaisen – Finanssivalvonnan – kanssa.

EU-suosituksen edellyttämät toimet vahingonkorvausvastuun rajoittamiseksi viipyvät

KHT-yhdistys on korostanut tilintarkastajan vahingonkorvausvastuun rajoittamisen tärkeyttä alan tulevan kehityksen kannalta. Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja EU-komission vuonna 2008 antamasta vastuunrajoittamista koskevasta suosituksesta ja siihen liittyvistä vaikutusarvioinneista, mutta asia ei muutoin ole edennyt yhdistyksen toivomalla tavalla ministeriössä. KHT-yhdistys onkin toimintakauden aikana pyrkinyt nopeuttamaan EU:n antaman lakisäätteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen siviilioikeudellisen vastuun rajoittamista koskevan suosituksen implementointia Suomessa.

Suosituksella pyritään vahvistamaan EU:ssa tilintarkastusmarkkinoiden vakautta ja kilpailukykyä vähentämällä riskejä, joita rajoittamattomasta vahingonkorvausvastuusta voi aiheutua pääomamarkkinoille.

Yhdistys pitää tärkeänä, että tilintarkastajien vastuuta rajoitetaan Suomessa kaikkien yhteisöjen ja yhteenliittymien tarkastuksissa, vaikka EU:n suositus koskee vain yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastajia. KHT-yhdistys katsoo, että selkein Suomen lainsäädäntöympäristöön sopiva menetelmä vastuun rajoittamiseksi on rahallisen vastuukaton määrittäminen tai kaava, jonka mukaan vahingonkorvauksen enimmäismäärä lasketaan. Yhdistys on valmis harkitsemaan myös suhteellista vastuuta yhdistettynä vastuukattomenetelmään.

Vastuukaton puuttuminen heikentää alan houkuttelevuutta

Yhdistys on kannanotoissaan painottanut, että vastuukaton säätäminen ei tutkitusti ole heikentänyt tilintarkastuksen laatua maissa, joissa tilintarkastajan vahingonkorvausvastuulle on säädetty rajat.

Yhdistys pitää nykyistä tilannetta, jossa tilintarkastajan vahingonkorvausvastuuta ei ole rajoitettu, ongelmallisena mm. ammatin houkuttelevuuden näkökulmasta. Vastuukaton puuttuminen ja vastuuvakuutusten entistä vaikeampi saatavuus vähentävät erityisesti nuorten osaajien kiinnostusta alalle hakeutumiseen ja jäämiseen. KHT-yhdistys uskoo vakaasti, että vahingonkorvausvastuun rajoittaminen edistää myös tilintarkastustoimijoiden riittävyttä ja saatavuutta jatkossa.

Alan vetovoimaisuutta vahvistettava

KHT-tilintarkastajakunnan kasvu on polkenut edelleen paikallaan, koska nykyiset volyymit KHT-tutkinnosta läpäisseiden osalta eivät riitä kattamaan alalta poistuvien jättämää aukkoa. Yhdistys on todennut tilanteen olevan ongelmallinen tilintarkastusalan kasvun ja kehityksen näkökulmasta.

Vuoden 2008 tutkinnosta 33 uutta KHT-tilintarkastajaa

Alan houkuttelevuuden kannalta oli kuitenkin rohkaisevaa, että vuoden 2008 KHT-tutkinnon läpäisi 33 kokelasta tutkintoon osallistuneesta 99:stä, kun edellisvuonna vastaava luku oli 25 uutta KHT-tilintarkastajaa. Aiempaa suurempaan hakijamäärään ovat yhdistyksen mukaan vaikuttaneet mm.

tutkinnon hyväksymisvaatimuksiin tehdyt muutokset, joiden myötä mm. yksityiskohtaisia opintovaatimuksia joustavoitettiin ja tutkinnon osasuorituksen voimassaoloaikaa pidennettiin.

Selvitysmies kartoittamaan tilintarkastajajärjestelmän uudistustarpeita

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) käynnistämä tilintarkastajajärjestelmän kokonaisuudistus jatkui toimintakauden aikana perustuen eduskunnan pöytäkirjan päätöksiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö lähetti joulukuussa 2008 laajalle lausuntokierrokselle arviomuistion ”Suomalaisen tilintarkastajajärjestelmän uudistaminen – millaista tilintarkastusta tarvitsemme tulevaisuudessa?”. Kierroksen päätyttyä TEM asetti professori **Edward Anderssonin** selvitysmieheksi, jonka tehtävänä on laajan lausuntopalautteen pohjalta laatia ehdotukset mm. kolmeen tilintarkastajaluokkaan perustuvan järjestelmän yksinkertaistamisesta tilintarkastajatutkintojen yhtenäistämistä ja hajanaisen valvontajärjestelmän harmonisoinnista.

Selvitysmiehen tueksi asetettuun TEM:n seurantaryhmään nimettiin KHT-yhdistyksen edustajana hallituksen jäsen KHT **Eija Niemi-Nikkola**. Selvitysmiehen tulee jättää ehdotuksensa TEM:lle 31.12.2009 mennessä. Yhdistyksen puheenjohtajana joulukuussa 2008 aloittanut KHT **Esa Kailiala** osallistui yhdistyksen edustajana ministeriön elokuussa 2009 järjestämään korkeatasoiseen seminaariin, jossa yritys-elämän ja tilintarkastusalan vaikuttajat visioivat tilintarkastajajärjestelmän tulevaisuutta.

KHT- ja HTM-auktorisoinnit säilytettävä tilintarkastusvelvoitteen kokorajojen jäädessä entiselleen

Keskeinen osa suunnitteilla olevaa uudistusta on tilintarkastajatutkintojen yhtenäistäminen. Yhdistys on keskustellut toimintakauden aikana sidosryhmiensä kanssa erilaisista yhtenäistämisvaihtoehdoista ja katsoo, että hyväksytyksi

tilintarkastajaksi tulisi jatkossakin pätevyitä KHT- ja HTM-tutkintojen kautta, mikäli lakisääteisen tilintarkastusvelvollisuuden rajat pysyvät nykyisellään. Yhdistys näkee, että tällä tavoin palveltaisiin parhaiten erikokoisten asiakkaiden tarpeita.

Yhdistys ei pidä TEM:n arviomuistiossa ehdotettua kaksivaiheista ammatillista tutkintoa houkuttelevana, ja erityisen vieras se olisi suurempien yhtiöiden tilintarkastuksen kannalta. Yhdistyksen mielestä erikoistuminen tutkintojen kautta jäykistäisi kilpailua ja keskittäisi alaa entisestään. Lisäksi se saattaisi aiheuttaa tietyillä toimialoilla pulaa erikoistuneista henkilöistä myös maantieteellisesti.

Lisäksi yhdistys on esittänyt kansainvälisesti poikkeuksellisesta JHTT-järjestelmästä luopumista. Yhdistyksen mielestä tilintarkastuslain ja JHTT-lain tarkoittamat tutkinnot ja tehtävät pitäisi yhtenäistää siten, että tilintarkastuslaki ulotettaisiin koskemaan myös julkishallinnon tilinpäätösten tarkastuksia hyväksytyjen tilintarkastajien toimesta ja arviointitehtävät eroteltaisiin alan ammattilaisten tehtäviksi.

Mikroyritysten taloudellisia raportointivelvoitteita halutaan keventää

Toimintakauden aikana on käyty vilkasta keskustelua pieniä yrityksiä koskevien taloudellisten raportointivelvoitteiden keventämisestä. Työ- ja elinkeinoministeriössä on EU:n komission tilinpäätösdirektiivien muutosta koskevan ehdotuksen ja Simplification-hankkeen seurauksena kartoitettu mahdollisuuksia keventää mm. taloushallinnon raportointiin liittyviä velvoitteita pienissä yrityksissä. Komissio on ehdottanut, että EU-maissa voitaisiin vapauttaa pienimmät yritykset (ns. mikroyritykset) tilinpäätöksen laatimisvelvoitteesta. Vapautettavaksi esitetään ns. mikroyrityksiä, joilla kaksi mainituista raja-arvoista ei ylity: taseen loppusumma 500 000 euroa, liikevaihto 100 000 euroa ja työntekijöiden lukumäärä 10.

KHT-yhdistys on korostanut kirjanpidosta ja tilintarkastetusta tilinpäätöksestä saatavia hyötyjä sekä yritysten luottokelpoisuutta ja toiminnan kehittymistä koskevien tietojen vaivatonta saatavuutta yhteiskunnassamme. Kirjanpitoa ja tilinpäätöstä

säätelevää normistoa yhdistys pitää selkeänä ja vaativuustasoltaan kohtuullisena. Taloudellisten raportointivelvoitteiden ja tilintarkastusvelvollisuuden poistumisen seurauksena mikroyritysten rahoituskustannukset saattaisivat lisääntyä. Yhdistys pitää esimerkiksi kirjanpitolainsäädännön ja verosäännösten yhteensovittamista yritysten hallinnollisen taakan näkökulmasta tärkeämpänä ja kiireellisempänä kehittämishankkeena.

Maallikkotilintarkastus saattaa jatkua uusin säännöksiin

Asunto-osakeyhtiölain uudistaminen on jatkunut toimintakauden aikana ja uuden lain on odotettu tulevan voimaan aikaisintaan vuoden 2010 alussa. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on ehdotettu mm. uusia toiminnantarkastusta koskevia säännöksiä alle 30 huoneiston asunto-osakeyhtiöissä.

Ministeriö on jatkanut myös yhdistyslain tarkistamista mm. yhdistysten taloutta ja hallintoa koskevien säännösten osalta. Asiaa valmistellut työryhmä on mietinnössään ehdottanut, että yhdistyksissä, joilla ei ole tilintarkastusvelvollisuutta, olisi velvollisuus toimittaa toiminnantarkastus. Toiminnantarkastuksen sisällöstä ja raportoinnista säänneltäisiin hyvin yleisellä tasolla verrattuna tilintarkastuslain sääntelyyn. KHT-yhdistyksen edustajana työryhmässä on ollut KHT **Johanna Perälä**.

KHT-yhdistys on esittänyt lausunnoissaan, että ehdotetut toiminnantarkastajaa koskevat säännökset ovat sekaannusta aiheuttavia ja turhia. Toimivan tilintarkastusinstituution rinnalle ei tarvita päällekkäistä toiminnantarkastusinstituutiota. Yhdistys on korostanut ammattitaidon ja osaamisen tärkeyttä niin asunto-osakeyhtiöiden kuin yhdistystenkin talouden ja hallinnon lainmukaisuuden valvonnassa.

Muutoksia corporate governance -sääntelyyn

Hyvän hallinnon rintamalla toimintakausi on ollut tapahtumarikas, kun mm. arvopaperimarkkinalakia sekä listayhtiöitä koskevaa hallinnointikoodia uudistettiin.

Lakiuudistuksen myötä listayhtiöiden tilintarkastajat saivat uuden velvoitteen hallinto- ja ohjausjärjestelmistä annettavan selvityksen tarkastamisesta.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä

Toimintakauden aikana astuivat voimaan muutokset, jotka koskevat arvopaperimarkkinalakia ja valtiovarainministeriön asetusta säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta. Niiden seurauksena listayhtiöiden on julkaistava vuoden 2009 tilinpäätöksen yhteydessä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistään.

Selvityksen tulee sisältää viittaukset sellaisiin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeviin sääntöihin, joita yhtiön on noudatettava, tai suosituksiin, joita se on sitoutunut noudattamaan, sekä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä. Selvityksessä tulee myös olla kuvaus hallintoneuvoston ja hallituksen sekä niiden valiokuntien kokoonpanosta ja toiminnasta mukaan lukien tiedot toimitusjohtajasta ja toimielimestä, joka huolehtii taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta, sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja tilintarkastuksen seurannasta sekä tilintarkastajan riippumattomuuden ja tilintarkastuksen oheispalvelujen arvioinnista.

Tilintarkastaja ja selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä

Tilintarkastajan tehtävänä on varmistaa, että selvitys on annettu. Selvitys voidaan antaa toimintakertomuksessa tai erillisenä kertomuksena, joka julkistetaan yhdessä toimintakertomuksen kanssa tai laitetaan samanaikaisesti yrityksen internetsivuille. Tilintarkastaja tarkastaa, että sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskeva kuvaus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Mikäli annetut tiedot ovat ristiriidassa keskenään, täytyy tilintarkastajan lausua asiasta.

Mikäli selvitys on annettu toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena, tilintarkastajien tulee lausua, jos erillisessä kertomuksessa esitetty kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmistä ei ole yhdenmukainen tilinpäätöksen

kanssa. Jos selvitys on annettu toimintakertomuksessa, se kuuluu tilintarkastuksen piiriin. Listayhtiöiden uudessa hallinnointikoodissa suositellaan, että selvitys annetaan erillisenä kertomuksena.

Ohjeistusta hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavan selvityksen tarkastamiseen
KHT-yhdistys on seurannut Euroopan Tilintarkastajaliitto FEE:ssä käytävää keskustelua hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavan selvityksen tarkastamisesta. Yhdistyksessä on käynnistetty hanke ohjeistuksen ja mallien luomiseksi, jotta jäsenillä olisi vuoden 2009 tilinpäätöksiä tarkastaessaan käytössään kansainvälisen mallin mukainen ohjeistus hallinto- ja ohjausjärjestelmistä annettavien selvitysten tarkastamiseen.

Arvopaperimarkkinayhdistyksessä ollaan puolestaan laatimassa pörssiyhtiöille ohjeistusta selvityksen laatimiseksi. Ohjeen noudattaminen tulee olemaan vapaaehtoista.

Arvopaperimarkkinalain kokonaisuudistus vireillä

KHT-yhdistys on seurannut vireillä olevan arvopaperimarkkinalakiuudistuksen etenemistä. Yhdistys on lausunnossaan painottanut lain rakenteen yksinkertaistamista ja sääntelyn selkeyttä EU-direktiivien sallimissa rajoissa.

Hallituksen esityksen arvopaperimarkkinalain uudistamiseksi odotetaan valmistuvan keväällä 2010.

Aktiivinen vuoropuhelu jatkunut rahoitusmarkkinoiden uuden valvojan kanssa

Rahoitusmarkkinoiden valvonta yhdistettiin 1.1.2009 alkaen uuden valvojan – Finanssivalvonnan – alaisuuteen. Se vastaa sekä vakuutus- että rahoitussektorin valvonnasta ja sääntelystä. Finanssivalvonnan johtajaksi nimitettiin Rahoitustarkastuksen johtajana aiemmin toiminut **Anneli Tuominen**.

KHT-yhdistys on jatkanut toimintakauden aikana vuoropuhelua uuden rahoitus- ja vakuutusvalvontaviranomaisen kanssa. Tilintarkastajien ja tilinpäätösvalvojan vuoropuhelun merkitys on korostunut poikkeuksellisessa markkinatilanteessa, jossa luotettavaan ja läpinäkyvään taloudelliseen tietoon kohdistuu suuria odotuksia ja haasteita.

Tilinpäätösvalvonnan painopisteenä IFRS 7 -standardin noudattaminen

Yhdistys on seurannut myös listayhtiöiden taloudellisten raportointikäytäntöjen kehittymistä mm. FIVA:n tilinpäätösvalvonnassa esiin tulleiden havaintojen pohjalta.

Finanssivalvonnan (aiemmin Rahoitustarkastuksen) tilinpäätösvalvonta on kohdentunut toimintakauden aikana erityisesti rahoitusinstrumentteja ja niistä esitettäviä liitetietoja koskevan IFRS 7 -standardin noudattamiseen. Myös IAS 36:n mukainen arvonalentumistestaus on edelleen säilynyt valvojan painopistealueena.

JÄSENTEN AMMATTITAIIDON YLLÄPITÄJÄ JA KEHITTÄJÄ - AJANTASAISTA KOULUTUSTA JA OHJEISTUSTA KÄYTÄNNÖN TYÖHÖN

Yhdistyksen tarjoaman jäsenpalvelun painopiste on jäsenistön ammatillisten tietojen ja taitojen tukemisessa keskellä muuttuvaa säädös kenttää ja toimintaympäristöä. Yhdistys on valmistellut uusien vaatimusten ja käytäntöjen mukaisia ohjeita ja apuvälineitä käytännön työhön. Jäsenkoulutuksessa huomiota on kiinnitetty ISA-standardien mukaisen tilintarkastusosaamisen vahvistamiseen.

Toimintaympäristössä ja sääntelykentässä tapahtuva nopea kehitys asettaa vaatimuksia yhdistyksen jäsenpalvelulle. Tehokkaan edunvalvontatyön ja tasokkaan jäsenpalvelun varmistamiseksi yhdistyksen resursseja vahvistettiin toimintakauden aikana. Osa-aikaisen tilintarkastusasiantuntijan työ muutettiin kokoaikaiseksi. Lisäksi

yhdistys palkkasi uuden päätoimisen tilintarkastusasiantuntijan palveluksesta eronneen tilalle.

Malleja ja ohjeita tilintarkastuksen erityiskysymyksissä

Yhdistyksen tilintarkastustoimikunta valmisteli uuden mallin tilinpäätöksen yleisluonteisesta tarkastuksesta annettavaksi kertomukseksi. Toimikunta työsti myös IATA:n Financial Criteria for IATA-approved Agencies in Finland -dokumentin kriteeristön ja liitännäispalvelustandardi 4400 mukaisen lausuntomallin, joka vaaditaan joidenkin matkatoimistojen tilintarkastajilta. Tilintarkastustoimikunta valmisteli mallilausunnon ”Tilintarkastajan lausunto asiakasvaroista” niiden tilintarkastajien käyttöön, joiden on sijoituspalveluyrityksistä ja luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaan annettava Finanssivalvonnalle lausunto asiakasvaroista. Tilintarkastajan on annettava lausunto kerran vuodessa.

Jäsenkoulutuksen painopiste ISA-standardeissa

Kansainvälisten ISA-tilintarkastusstandardien merkitys on ollut suuri suunniteltaessa koulutusohjelmaa jäsenille. Toimintakauden aikana järjestetyissä tilaisuuksissa uudistuneiden standardien soveltamista on käsitelty sekä tilintarkastusprosessin että käytännön asiakastyön näkökulmasta.

Toimintakauden aikana jäsenkoulutusta järjestettiin seuraavasti:

- KHT-aamiainen ”Tunnetko jo tilintarkastajien toimintaan soveltuvat tietoturvasäännökset” 17.9.2008
- ”Hyvä tilintarkastustapa asiakaslähtöisesti” 2.12.2008
- KHT-päivä 12.12.2008
- KHT-aamiainen ”Epävarmuus toiminnan jatkumisesta ja sen vaikutus tilintarkastuskertomukseen” 29.1.2009
- Kevään KHT-koulutuspäivä 3.6.2009.

KHT-Median julkaisu- ja koulutustoiminta

Yhdistyksen omistaman KHT-Media Oy:n julkaisu- ja koulutustoiminnan ideoinnista on vastannut julkaisu- ja koulutuslautakunta yhdessä KHT-Median henkilöstön kanssa. Toimikuntatyöskentelyn tavoitteena on varmistaa jäsenistölle ja muillekin taloushallinnossa työskenteleville ajantasainen ja monipuolinen julkaisutarjonta, joka osaltaan mm. edistää tilinpäätöskäytännön yhtenäistämistä sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Toimintakauden aikana järjestettiin yhteensä noin 50 koulutustilaisuutta.

Julkaisu- ja koulutustoiminnan käytännön toteutuksesta ovat vastanneet KHT-Mediassa kustannuspäällikkö, tuotepäällikkö ja markkinointipäällikkö ja koulutustoiminnasta koulutus- ja koulutusassistentti.

Toimintakauden aikana ilmestyneet KHT-Median julkaisut

KHT-vuosisarja

IFRS-tilinpäätösmalli 2008

Osakeyhtiön tilinpäätösmalli 2009

Taloushallinnon säädökset 2009 (kirja + cd-rom)

Tilintarkastusalan standardit ja suositukset 2009

KHT-julkaisusarja

IFRS- ja ISA-termistö (englanti–suomi–englanti)

Taloushallinnon kuntasäädökset

KHTpro-kirjasarja

Käytännön arvonnäkökulma – uudet säännökset

Käytännön sukupolvenvaihdos – yritysrahoitus ja verotus

Uusi tilintarkastuslaki – säännöksistä käytäntöön

Yhteiskuntavastuun raportointi – raportointi- ja laskentaperiaatteet

Cd-rom-kustanteet

IFRS- ja ISA-termistö (englanti–suomi–englanti)
IFRS-standardit 2008
IFRS-tilinpäätösmalli 2008
Osakeyhtiön tilinpäätösmalli 2009
Tilintarkastusalan standardit ja suositukset 2009

Muut julkaisut

IFRS-standardit 2008
KHT-kalenteri 2009
KHT-Median asiakaslehti

KHT-yhdistyksen jäsenet saivat jäsenmaksuun kuuluvana etuutena Tilintarkastus-Revision -lehden vuosikerran (sis. 6 numeroa) KHT-yhdistyksen tilaamana. Lisäksi jäsenillä oli mahdollisuus tilata Board News -lehti jäsenetuhintaan.

TOIMINTAKAUDEN TILAISUUKSIA JA TAPAHTUMIA

Vuosikokouksessa merkittäviä päätöksiä alan kehityksen kannalta

KHT-yhdistyksen 12.12.2008 Helsingissä pidetyssä vuosikokouksessa tehtiin alan kehityksen kannalta merkittäviä päätöksiä. Kokous päätti mm. avata yhdistyksen jäsenyyden KHT-tilintarkastajien lisäksi myös muille tilintarkastuslain mukaan hyväksytyille tilintarkastajille.

KHT Esa Kailiala valittiin uudeksi puheenjohtajaksi

Vuosikokous valitsi 12.12.2008 yhdistyksen hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi KHT **Esa Kailialan**, joka on yhdistyksen 31. puheenjohtaja. Varapuheenjohtajaksi valittiin KHT **Hannu Pellinen**. Hallituksen uusiksi jäseniksi valittiin KHT:t **Eija Niemi-Nikkola** ja **Seppo Suontausta**. Vanhoina jäseninä valittiin jatkamaan KHT:t **Juha-Pekka Keimmo** ja **Tapani Vuopala**.

Sääntömuutos vauhdittamaan tilintarkastajien edunvalvonnan yhdentymistä

Vuosikokouksessa hyväksyttiin sääntömuutos, joka antaa HTM-tilintarkastajille mahdollisuuden liittyä KHT-yhdistyksen jäseniksi. Vuosikokous halusi sääntömuutoksella luoda edellytyksiä hyväksytyjen tilintarkastajien edunvalvonnan yhdentämiselle.

Laatulautakunta ja laaduntukitoimikunta lakkautettiin

KHT-tilintarkastajien laadunvalvonnan siirryttyä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalle vuosikokous päätti kumota laatulautakuntaa koskevat sääntöjen kohdat ja ohjesäännön 1.2.2009 alkaen. Kokouksessa päätettiin myös lakkauttaa laaduntukitoimikunta ja muuttaa laatulautakunta laatutoimikunnaksi, jonka puheenjohtajaksi valittiin KHT **Kaija Pakkanen**.

Muutoksia lautakuntien ja toimikuntien kokoonpanoihin

Vuosikokous valitsi KHT **Jan Holmbergin** ja KHT **Harri Pärssisen** vaalilautakunnan uusiksi jäseniksi vuosiksi 2009 – 2011 erovuorossa olleiden KHT Kim Karhun ja KHT Anna-Maija Simolan tilalle. KHT **Hannu T. Koskinen** valittiin lautakunnan puheenjohtajaksi vuodelle 2009 ja varapuheenjohtajaksi KHT **Joakim Rehn**.

Yhdistyksen eettinen lautakunta jatkaa entisessä kokoonpanossaan vuosikokouksen tekemän päätöksen mukaisesti. KHT **Pekka Luoma** jatkaa lautakunnan puheenjohtajana.

Toimikuntien ja työryhmien puheenjohtajuudet

Vuosikokous valitsi tilintarkastustoimikunnan uudeksi puheenjohtajaksi KHT **Christian Savtschenkon** ja kirjanpitoimikunnan uudeksi puheenjohtajaksi KHT **Maria Rekolan**. Kokouksen päätöksen myötä KHT, JHTT **Tiina Lind** jatkaa koulutustoimikunnan puheenjohtajana ja **Jouko Ilola** puolestaan jatkaa julkaisutoimikunnan puheenjohtajana.

Vuosikokous hyväksyi yhdistyksen työryhmien puheenjohtajien jatkavan tehtävissään seuraavasti: **Maarit Mänttari** KHT-valmennuksen kehittämistyöryhmä, **Jouko Ilola** verotyöryhmä, KHT **Pekka Pajamo** arvopaperimarkkinatyöryhmä, VT **Riitta Sedig** lakityöryhmä, KHT **Maj-Lis Steiner** ISA-tilintarkastusstandardien review

-työryhmä, KHT Juha **Tuomala** Fivan valvontastandardien uudistaminen -työryhmä, KHT **Mikael Paul** esitedirektiivi – tilintarkastajan lausunnot tulosennusteista - työryhmä
sekä **Kalervo Ariluoma** SME-työryhmä.

Vuosikokoukselle tiedoksi hallituksen hyväksymät standardit

Vuosikokous sai tiedokseen KHT-yhdistyksen hallituksen vuonna 2008 hyväksymät tilintarkastusstandardit. Hyväksytyt hyvää tilintarkastustapaa koskeva ohjeistus on julkaistu jäsenten kommentoitavaksi internetissä yhdistyksen jäsensivuilla ja Tilintarkastusalan standardit ja suositukset 2009 -kirjassa.

Nils Blummén merkittävä työ palkittiin KHT-yhdistyksen kultaisella ansiomerkillä

Vuosikokous kiitti tilintarkastustoimikunnan pitkäaikaista puheenjohtajaa KHT **Nils Blumméa** hänen ansiokkaasta työstään toimikunnassa ja tilintarkastusalalla myöntämällä hänelle KHT-yhdistyksen kultaisen ansiomerkin.

Heidi Vierros palkittiin parhaasta KHT-kirjoituksesta Tilintarkastus-lehdessä

KHT **Heidi Vierros** sai palkinnon parhaasta kirjoituksesta Tilintarkastus-Revision – lehdessä vuonna 2008. Palkittu, Tilintarkastus-lehden numerossa 5/2008 julkaistu artikkeli käsitteli tilintarkastuksen erityispiirteitä yhdistyksissä ja säätiöissä.

KHT-päivässä pohdittiin finanssikriisiä ja sen vaikutuksia

Helsingissä 12.12.2008 järjestetyssä KHT-päivässä kuultiin ajankohtaisia arvioita mm. finanssikriisistä ja sen vaikutuksista talouteen. Suomen Pankin osastopäällikkö **Kimmo Virolainen** tarkasteli kriisiä Suomen näkökulmasta ja Fivan tilinpäätösasiantuntija **Tiina Visakorpi** puolestaan taustoitti kriisin keskiöön nousutta problematiikkaa käypään arvoon arvostamisesta.

Euroopan Tilintarkastajaliitto FEE:n SME/SMP -työryhmän puheenjohtaja **Josè Maria Bové** kertoi pk-yritysten taloudellisiin raportointivelvoitteisiin kohdistuvista keventämispaineista EU:ssa. Ruotsin tilintarkastajajärjestön FAR SRS:n toiminnanjohtaja **Dan Brännströmin** puheenvuorossa käytiin läpi keskeiset tilintarkastusalaan koskevat muutosehdotukset Ruotsissa. KHT-päivässä esiintyivät

myös ylijohtaja **Lasse Arvela** VM:sta ja puheenjohtaja **Juhani Erma**
Hallitusammattilaiset ry:stä.

Kevään KHT-koulutuspäivän aiheena alan kehitysnäkymät

Perinteisessä kevään KHT-koulutuspäivässä 3.6.2009 keskusteltiin tilintarkastusalan kehitysnäkymistä, joita yhdistyksen puheenjohtaja KHT **Esa Kailialan** lisäksi pohti mm. hallitusneuvos **Marja-Leena Rinkineva** työ- ja elinkeinoministeriöstä.

Laadunvarmistuksen johtaja **Kari Vainio** Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnasta selvitti jäsenille laadunvarmistuksen valvonnan uudelleen organisointia.

Tilintarkastustoimikunnan puheenjohtaja KHT **Christian Savtschenko** kertoi mm. ISA-normistossa tapahtuneista uudistuksista IFACin saatua Clarity-projektin päätökseen. Finanssikriisin vaikutuksia IFRS-normistoon ja alan sääntelyyn valaisi Finanssivalvonnan tilinpäätösasiantuntija **Virpi Haaramo**.

Kevään KHT-koulutuspäivässä kuultiin myös KHT **Nils Blummén** analyysi asunto-osakeyhtiölakiin ehdotetuista muutoksista. Yritysverotuksen ajankohtaiskatsauksesta vastasi OTK **Ilkka Kajas**, johtaja **Leena Linnainmaa** kertoi corporate governancen viimeaikaisesta kehityksestä ja partner **Manne Airaksinen** tarkasteli maksukykyisyyteen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä.

KHT-seminaarimatalla tutustuttiin Italian yhdistyksen toimintaan

Perinteinen KHT-seminaarimatka suuntautui 25. – 28.9.2008 Roomaan.

Seminaarimatkalaiset tutustuivat mm. Italian tilintarkastajayhdistyksen toimintaan ja tapasivat suurlähettiläs Pauli Mäkelän, joka kertoi suomalaisesta yritystoiminnasta Italiassa.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ JA VAIKUTTAMINEN

KHT-yhdistys on toimintakauden aikana osallistunut aktiivisesti tilintarkastusalan kehitystyöhön alan kansainvälisissä järjestöissä. Kansainvälisen Tilintarkastajaliitto IFACin ja Euroopan Tilintarkastajaliitto FEE:n jäsenenä yhdistys on aitiopaikalla vaikuttamassa alan globaaliin kehitykseen. Yhdistys on jatkanut aktiivista yhteistyötä myös pohjoismaisella tasolla.

Kansainvälinen Tilintarkastajaliitto IFAC – globaali vaikuttaja

KHT-yhdistys on yksi Kansainvälisen Tilintarkastajaliitto IFACin (International Federation of Accountants) 157 jäsenjärjestöstä. Tilintarkastajien ja taloushallinnon ammattilaisten globaaliin kattojärjestöön kuuluu jäsenyhdistyksiä 123 maasta. Järjestö edustaa 2,5 miljoonaa tilintarkastuksen ja taloushallinnon ammattilaista. IFACin alainen IAASB vastaa hyvää tilintarkastustapaa ohjaavien kansainvälisten ISA-tilintarkastusstandardien valmistelusta.

Joakim Rehn SMP-komiteassa Pohjoismaiden edustajana

KHT-yhdistyksen hallituksen entinen jäsen KHT **Joakim Rehn** on ollut Pohjoismaisen Tilintarkastajaliiton NRF:n edustajana IFACin pienten ja keskisuurten tilintarkastusammattin harjoittajien komiteassa (Small and Medium Practices Committee). Hänen toimikautensa komiteassa päättyy vuonna 2009.

Yhdistyksen puheenjohtajana 12.12.2008 saakka toiminut KHT **Rabbe Nevalainen** ja toiminnanjohtaja Jouko Ilola osallistuivat IFACin Councilin Roomassa 12. – 13.11.2008 pidettyyn kokoukseen. Yhdistyksen edustajat olivat mm. päättämässä amerikkalaisen **Robert L. Buntingin** valinnasta järjestön uudeksi puheenjohtajaksi ja ruotsalaisen **Göran Tidströmin** valinnasta järjestön varapuheenjohtajaksi.

ISA-standardien Clarity-projekti saatiin päätökseen IFACissa

Laaja ISA-standardien uudistamishanke – Clarity-projekti – saatiin päätökseen toimintakauden aikana. Hankkeen myötä ISA-standardeihin sekä laadunvalvontastandardi ISQC 1:een tehtiin niiden ymmärrettävyyttä ja luettavuutta selkiyttäviä muutoksia. Sisällöllisiä muutoksia tehtiin 16 standardiin. Merkittävimmät

sisältömuutokset koskivat mm. konsernitilinpäätöksen tarkastuksia ja ulkopuolisia vahvistuksia. Sisäisen valvonnan puutteiden kommunikointia koskeva ISA 265 on kokonaan uusi standardi.

Clarity-hankkeella pyrittiin paitsi selkeyttämään standardien luettavuutta ja tuomaan niiden vaatimukset selvemmin esiin, myös luomaan mahdollisimman hyvät edellytykset sille, että EU voisi jatkossa hyväksyä standardit osaksi EU-lainsäädäntöä. Projektin päätyttyä EU-komissio julkaisi jäsenvaltioita ja alan vaikuttajia koskevan konsultaatiopyynnön kesäkuussa 2009. Konsultaatiolla komissio pyrkii arvioimaan uudistetun ISA-normiston kelpoisuutta EU-tason lainsäädännöksi.

Nopeaa reagointia finanssikriisiin aiheuttamiin tiedontarpeisiin

IFAC on toimintakauden aikana pyrkinyt aktiivisesti reagoimaan ammattikunnan akuutteihin tiedontarpeisiin USA:n rahoitussektorilta alkaneiden häiriöiden eskaloituttua maailmanlaajuisiksi kriisiksi. Tietoa ja ohjeistusta jäsenjärjestöille annettiin tiedottein, joissa käsiteltiin finanssikriisin yhteydessä esiin nousseita ongelmia käypään arvoon arvostamisessa ja yritysten toiminnan jatkuvuuteen liittyvissä ongelmissa.

Taloudellinen raportointi joutui myrskyn silmään finanssikriisissä

IFRS-standardeja laativa International Accounting Standards Board (IASB) on joutunut finanssikriisissä osittain poliittisen paineen seurauksena tekemään lyhyellä varoitusajalla muutoksia rahoitusinstrumentteja koskeviin standardeihin. Muutosten tarkoituksena oli edistää rahoitusmarkkinoilla toimivien yritysten selviytymistä finanssikriisistä. KHT-yhdistys on seurannut sääntelykentässä finanssikriisin takia tapahtuneita muutoksia ja tiedottanut niistä jäsenille.

Euroopan Tilintarkastajaliitto FEE vahvasti mukana EU:n päätöksenteossa

KHT-yhdistys on osallistunut alan eurooppalaiseen edunvalvontatyöhön Euroopan Tilintarkastajaliitto FEE:n (Fédération des Experts Comptables Européens) jäsenenä. FEE:n jäsenenä yhdistys pyrkii yhtenäistämään tilintarkastusalan

sääntelyä ja ammatinharjoittamista Euroopassa. FEE vastaa noin 500 000 tilintarkastajan edunvalvonnasta 43 jäsenyhdistyksensä kautta 32 Euroopan maassa.

Yhdistys FEE:n keskeisissä toimitelmissä

Yhdistys on toimintakaudella johdonmukaisesti pyrkinyt vaikuttamaan suomalaiseen toimintaympäristöön liittyvistä asioista vastaamalla FEE:n kyselyihin ja tutkimuksiin. Yhdistyksen edustajat ovat osallistuneet järjestön keskeisten toimitelien kokouksiin ja tapahtumiin.

Yhdistyksen puheenjohtajana 12.12.2008 saakka toiminut KHT Rabbe Nevalainen on edustanut yhdistystä FEE:n puheenjohtajakokouksessa. KHT-yhdistyksen entinen puheenjohtaja KHT **Anna-Maija Simola** ja toiminnanjohtaja Jouko Ilola ovat edustaneet yhdistystä FEE:n päätöksiä tekevässä Councilissa. Yhdistyksen tilintarkastusasiantuntija Mirja Fraktman on ollut yhdistyksen edustajana FEE:n tilintarkastustyöryhmässä (Auditing Working Party). FEE:n eettisen työryhmän toiminnan seurantavastuu on ollut toiminnanjohtajalla. FEE:n European Standard Setters -kokouksissa yhdistystä on edustanut tilintarkastustoimikunnan entinen puheenjohtaja Nils Blummé 12.12.2008 saakka ja tilintarkastusasiantuntija Anne Immanen siitä alkaen.

Anna-Maija Simola on toiminut 1.1.2009 alkaen myös Pohjoismaisen Tilintarkastajaliiton NRF:n nimeämänä edustajana Euroopan Tilintarkastajaliitto FEE:n päätöksiä valmisteleavassa elimessä Executivessa.

Rabbe Nevalainen toimi alustajana FEE:n ja Pohjoismaisen Tilintarkastajaliitto NRF:n järjestämässä SME/SMP-konferenssissa Kööpenhaminassa 3–5.9.2008. Konferenssin teemana oli "Think ahead on small and mid-sized business - Opportunities and tools for the Accountancy Profession".

EFRAG

Euroopan Tilintarkastajaliiton jäsenenä KHT-yhdistys on kuulunut myös Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antavaan ryhmään EFRAG:iin (European Financial Reporting Advisory Group). Organisaatio osallistuu IFRS-standardien valmistelu- ja

hyväksymisprosessiin. FEE on finanssikriisin yhteydessä syntyneiden poliittisen paineiden alla puolustanut vahvasti EFRAGin roolia mahdollisimman läpinäkyvän ja korkeatasoisen standardien valmisteluprosessin turvaajana.

European Commission Experts regarding ISA translations

Yhdistyksen käännöskoordinaattori Hanna Tähtivaara on osallistunut Euroopan komission ja IFACin yhdessä järjestämään ISA-standardien kääntämistä käsittelevään kokoukseen. Kokouksen tarkoituksena oli koordinoida ISA-standardien kääntämistä EU:n jäsenmaissa standardien mahdollista EU-lainsäädäntöön sisällyttämistä varten.

Pohjoismainen Tilintarkastajaliitto NRF (Nordiska Revisorsförbundet)

KHT-yhdistys on harjoittanut aktiivista yhteistyötä myös pohjoismaisella tasolla Pohjoismaiden Tilintarkastajaliitto NRF:ssä. Järjestön puheenjohtajakokouksissa yhdistystä ovat edustaneet puheenjohtaja Rabbe Nevalainen ja toiminnanjohtaja Jouko Ilola. Pääosin puhelimitse pidettävissä toiminnanjohtajakokouksissa yhdistyksen edustajana on ollut Jouko Ilola. Hallituksen jäsen Juha-Pekka Keimmo on edustanut yhdistystä "Simplification and the future SME market" -projektiryhmässä.

KHT-yhdistys isännöi 11.12.2008 pidetyn NRF:n puheenjohtajakokouksen Helsingissä. Göteborgissa 22.8.2009 pidetyssä NRF:n vuosikokouksessa yhdistyksen edustajina olivat Esa Kailiala, Hannu Pellinen ja Jouko Ilola.

Käsityksiä lakisäätteisestä tilintarkastusvelvollisuudesta selvitettiin pohjoismaisella tasolla

NRF:n Simplification and the future SME market -työryhmä on selvittänyt toimintakauden aikana yritys- ja rahoitussektorin näkemyksiä lakisäätetyn tilintarkastuksen mahdollisesta poistamisesta pienyhtiöiltä ja vaihtoehtoisista varmennuspalveluista. KHT-yhdistys vastasi yhteistyössä HTM-tilintarkastajien kanssa Suomessa toteutusta kyselytutkimuksesta.

Kyselytutkimuksen mukaan pohjoismaiset yritykset ja rahoittajat eivät tunne kovin hyvin vaihtoehtoisia varmennusmenetelmiä (esim. yleisluonteinen tarkastus) taloudellisen raportoinnin luotettavuutta varmennettaessa.

KHT-YHDISTYKSEN TOIMINNAN KIVIJALKA JÄSENKUNNAN AKTIIVISUUDESSA

Yhdistyksen hallitus vastaa tilintarkastusalan edunvalvonnasta vaikuttaen aktiivisesti niin kansallisiin kuin kansainvälisiin lainsäädäntöhankkeisiin. Aktiivinen jäsenkunta on tehokkaan edunvalvontatyön edellytys, ja ajankohtaisia hankkeita onkin toimintakauden aikana valmisteltu yhdistyksen lautakunnissa, toimikunnissa ja työryhmissä yhdistyksen toimiston koordinoimissa laaja-alaista ja monipuolista toimintaa.

Edunvalvonta perustuu merkittävältä osin jäsenistön ja tilintarkastusyhteisöissä työskentelevien asiantuntijoiden vapaaehtoistyöhön.

Yhdistyksessä oli 749 jäsentä

Suomessa toimivista KHT-tilintarkastajista n. 96 % kuului KHT-yhdistykseen toimintakauden aikana. Maassamme toimi kaikkiaan 688 KHT-tilintarkastajaa, joista yhdistyksen jäseniä oli 662 henkilöä. Heistä n. 73 % työskenteli KHT-yhteisöjen palveluksessa.

Vuosikokouksen tekemän sääntömuutoksen seurauksena yhdistykseen liittyi toimintakauden aikana 23 HTM-tilintarkastajaa. KHT-yhdistykseen on toimintakauden aikana kuulunut myös 47 KHT-kirjansa tallettanutta sekä 17 seniorjäsentä.

Hallitus

KHT-yhdistyksen hallitukseen kuuluivat 12.12.2008 saakka puheenjohtaja Rabbe Nevalainen, varapuheenjohtaja Esa Kailiala, jäsenet Kalervo Ariluoma, Juha-Pekka Keimmo, Hannu Pellinen ja Tapani Vuopala. Hallitus kokoontui syyskauden aikana kolme kertaa tässä kokoonpanossa. Vuosikokous valitsi 12.12.2008 yhdistyksen hallituksen puheenjohtajaksi Esa Kailialan ja varapuheenjohtajaksi Hannu Pellisen sekä jäseniksi Juha-Pekka Keimmon, Eija Niemi-Nikkolan, Seppo Suontaustan ja Tapani Vuopalan. Hallitus kokoontui uudessa kokoonpanossaan kevätkauden 2009 aikana kuusi kertaa.

Lautakunnat

Yhdistyksessä oli päättyneellä toimintakaudella kolme lautakuntaa. Eettisen lautakunnan puheenjohtajana toimi Pekka Luoma ja 1.2.2009 saakka toimineen laatulautakunnan puheenjohtajana toimi Eeva Miettinen. Vaalilautakunnan puheenjohtajana toimi 12.12.2008 saakka Kim Karhu ja siitä alkaen Hannu T. Koskinen.

Toimikunnat

Toimintakauden aikana KHT-yhdistyksessä on ollut kuusi toimikuntaa. Kaija Pakkanen toimi lakkautetun laaduntukitoimikunnan puheenjohtajana ja 1.2.2009 alkaen uuden laatutoimikunnan puheenjohtajana. Tilintarkastustoimikunnan puheenjohtajana toimi 12.12.2008 saakka Nils Blummé ja siitä alkaen Christian Savtschenko. Kirjanpitotoimikunnan puheenjohtajana toimi 12.12.2008 saakka Eija Niemi-Nikkola, ja siitä alkaen Maria Rekola. Koulutustoimikunnan puheenjohtajana on ollut Tiina Lind ja Jouko Ilola on toiminut julkaisutoimikunnan puheenjohtajana.

Työryhmät

Yhdistyksellä oli toimintakauden aikana yhdeksän työryhmää. Työryhmien puheenjohtajina toimivat kauden aikana Pekka Pajamo (Arvopaperimarkkina-

työryhmä), Seppo Suontausta (Erytistoimeksiannot -työryhmä), Mikael Paul (Esitedirektiivi – tilintarkastajan lausunnot tuloseennusteista -työryhmä), Maj-LisSteiner (ISA-tilintarkastusstandardien review -työryhmä), Maarit Mänttari (KHT-valmennuksen kehittämistyöryhmä), Riitta Sedig (lakityöryhmä), Juha Tuomala (Fivan valvontastandardien uudistaminen -työryhmä), Kalervo Ariluoma (SME-työryhmä) ja Jouko Ilola (verotyöryhmä).

KHT-yhdistyksen edustukset ulkopuolisissa elimissä

KHT-yhdistys on edustettuna keskeisissä tilintarkastusta ja taloudellista raportointia koskevissa elimissä.

Kirjanpitolautakunta Kila

KHT-jäsen 2007 – 2009

Hannu T. Koskinen

Henrik Sormunen (varajäsen)

Kirjanpitolautakunta IFRS-jaosto

KHT-jäsenet 2007 – 2009

Heikki Ilkka

Timo Ihamäki (varajäsen)

Kari Vainio (1.3.2009 saakka).

Johanna Jalkanen (varajäsen)

Kirjanpitolautakunta kuntajaosto

KHT-jäsen 2007 – 2009

Raija Porokka-Maunuksela

Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunta Tila

KHT-jäsenet 2007 - 2009

Tuija Korpelainen

Tuomo Vesanen (varajäsen)

KHT-jäsenet 2009 – 2011

Reino Tikkanen

Kari Lydman (varajäsen)

Valtion tilintarkastuslautakunta Vala

KHT-jäsenet 2007 – 2009

Tomi Englund

Paula Pasanen (varajäsen)

AKTIIVISESTI MUKANA LAINSÄÄDÄNNÖN KEHITTÄMISTYÖSSÄ

Osana edunvalvontatyötään KHT-yhdistys osallistuu lainsäädännön kehittämishankkeisiin mm. kommentoimalla viranomaisten sille osoittamia lausuntopyyntöjä. Toimintakauden aikana yhdistys on antanut seuraavat lausunnot ja kommentit:

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

- elinkeinotulon verottamisesta annetun lain sekä tuloverolain 45 §:n muuttamisesta 5.11.2008.

Työ- ja elinkeinoministeriölle

- kaupparekisterin henkilötiedoista ja oikeusturvajärjestelmästä 27.5.2009
- tilintarkastusmarkkinoiden keskittymisen vähentämisestä 28.2.2009
- suomalaisen tilintarkastajajärjestelmän ja -tutkintojen kokonaisuudistuksesta 27.2.2009
- pienten yritysten kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksistä 27.2.2009
- kehittämismenojen aktivoinnista 10.12.2008
- komission suosituksesta tilintarkastajan vahingonkorvausvastuun rajoittamisesta 11.9.2008.

Oikeusministeriölle

- varojenjako koskevien osakeyhtiölain säännösten muutostarpeesta 17.7.2009
- opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 54 §:n ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain 21 §:n muuttamisesta 6.3.2009
- osakkaan oikeudet -direktiivin täytäntöönpanosta 26.2.2009
- yhdistyslain tarkastamisesta 12.1.2009
- osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä annetun direktiivin (2007/36/EY) täytäntöönpanosta Suomessa 10.11.2008.

Finanssivalvonnalle

- johdannaisiin perustuvasta tarjousvelvollisuudesta 17.10.2008.
-

Valtiovarainministeriölle

- osakeyhtiön varojenjaon verotuksen säännöksiksi 17.8.2009
- arvonlisäverotuksessa sovellettavien myyntimaasäännösten ja eräiden muiden säännösten muuttamisesta 3.7.2009
- pitkäaikaissäätämisen verotuksen uudistamista koskevasta lainsäädännöstä 8.6.2009
- sijoitusrahastolain muuttamisesta (pääomasijoittamista harjoittavat erikoissijoitusrahastot) 16.4.2009
- JHTT-tutkintoon vaadittavasta käytännön kokemuksesta annetun asetuksen muuttamisesta 16.4.2009
- julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajan tutkinnosta ja tutkintoon vaadittavista opinnoista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 1 §:n muuttamisesta 9.4.2009
- direktiiviehdotuksesta arvonlisäverodirektiivin muuttamiseksi laskutussääntöjen osalta 2.4.2009
- arvopaperimarkkinalain uudistamisesta 30.9.2008.

Tilintarkastuslautakunnalle

- tilintarkastuksen laadunvarmistuksen valvonnan järjestämisestä 1.9.2008.

Euroopan komissiolle

- tilintarkastusmarkkinoiden keskittymisen vähentämisestä 28.2.2009.

Yhdistys on ollut toimintakauden aikana myös kuultavana seuraavien asioiden osalta:

Työ- ja elinkeinoministeriössä

- mikroyritysten vapauttamisesta tilinpäätösdirektiiveistä 20.3.2009.

Eduskunnan talousvaliokunnassa

- mikroyritysten vapauttamisesta tilinpäätösdirektiivien soveltamisalasta 28.5.2009
- julkishallinnon ja –talouden tilintarkastajista annetun lain muuttamisesta 19.11.2008.

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostossa

- hallituksen esityksestä 221/2008 verotililain sekä laeiksi eräiden verolakien muuttamisesta 4.3.2009.

Eduskunnan ympäristövaliokunnassa

- asunto-osakeyhtiölaista 10.6.2009.

Valtiovarainministeriössä

- sijoitusrahastolain muuttamisesta (pääomasijoittamista harjoittavat erikoissijoitusrahastot) 6.4.2009

- arvopaperimarkkinalain kokonaisuudistuksesta 2.9.2008.

Edunvalvontaan vahvempaa ääntä

KHT-yhdistys jatkoi toimintakauden aikana yhteistyöneuvotteluja HTM-tilintarkastajat ry:n kanssa. Luodakseen suotuisat edellytykset järjestöjen edunvalvontatyön yhdentymiselle KHT-yhdistyksen sääntöihin tehtiin joulukuussa 2008 muutos, joka mahdollistaa myös HTM-tilintarkastajien jäsenyyden KHT-yhdistyksessä.

Toimintakaudella käytyjen neuvottelujen seurauksena yhdistysten hallitukset allekirjoittivat 1.7.2009 aiesopimuksen KHT-yhdistyksen ja HTM-tilintarkastajien toimintojen yhdistämisestä.

TOIMINTAKAUDEN JÄLKEISIÄ TAPAHTUMIA

Suunnitelma yhden yhteisen tilintarkastajajärjestön luomiseksi Suomeen 1.1.2010 alkaen ei toteutunut, koska yhdistysten allekirjoittama aiesopimus jäi vaille tarvittavaa määränemmistöä 4.9.2009 pidetyssä HTM-tilintarkastajat ry:n vuosikokouksessa. KHT-yhdistys pyrkii edelleen jatkamaan neuvotteluja yhdistysten yhdistymistavoitteen saavuttamiseksi.

HENKILÖSTÖ JA TALOUS

Varatuomari Jouko Ilola toimii KHT-yhdistyksen toiminnanjohtajana. Hänen assistenttinsa on toimistopäällikkö Riitta Antikainen, joka toimii myös yhdistyksen hallituksen sihteerinä. Yhdistyksen henkilöstöön kuuluvat myös talouspäällikkö Maarit Vaittinen, osa-aikainen käännöskoordinaattori Hanna Tähtivaara sekä 1.12.2008 tilintarkastusasiantuntijana aloittanut Anne Immanen ja 26.1.2009 päätoimiseksi tilintarkastusasiantuntijaksi siirtynyt Mirja Fraktman.

Yhdistyksen toiminnan varsinaiset tuotot toimintakaudella olivat 50 050 euroa ja jäsenmaksutulot 647 100 euroa. Tilikauden ylijäämä oli 137 341 euroa.

Jouko Ilola toimii myös KHT-yhdistyksen omistaman mediatyhtiö KHT-Media Oy:n toimitusjohtajana. Yhtiön henkilökuntaan kuului hänen lisäksi kahdeksan muuta toimihenkilöä. Taloushallinnon ammattikirjallisuuden ja koulutuspalvelujen kysyntä pysyi toimintakaudella kohtuullisen vakaana huolimatta yleisen talouskriisin kiristämästä kilpailutilanteesta. KHT-Media Oy:n liikevaihto oli 1 805 266 euroa, tilikauden voitto 138 860 euroa ja oma pääoma 741 015 euroa.

TOIMINTAKAUDEN JÄLKEISIÄ TAPAHTUMIA

Toiminnanjohtaja Jouko Ilola on ilmoittanut jäävänsä osa-aikaeläkkeelle ja lopettavansa toiminnanjohtajan tehtävät 1.4.2010 alkaen. Tämän vuoksi hallitus on lokakuussa 2009 käynnistänyt uuden toiminnanjohtajan rekrytoinnin. Jouko Ilola jatkaa edelleen KHT-Media Oy:n toimitusjohtajana.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Sääntelykentän nopeissa muutoksissa ja taloutta koettelevassa taantumassa tarvitaan alan edunvalvonnassa ja kehitystyössä proaktiivista ja valpasta otetta. Yhdistys jatkaa pitkäjänteistä edunvalvontatyötään niin kotimaassa kuin kansainvälisiä verkostojaan hyödyntäen, jotta jäsenistön ammatinharjoittamisen edellytykset säilyisivät suotuisina.

Ponnisteluja vahingonkorvausvastuuta koskevan sääntelyn muuttamiseksi jatketaan samoin kuin korkeatasoista ja asiantuntevaa työtä hyvän tilintarkastustavan ja tilinpäätöskäytännön edistämiseksi. Ammattikunnan riittävyys ja ISA-standardien noudattamisen merkitys ovat myös keskeisiä painopistealueita yhdistyksen toiminnassa. Yhdistys aikoo jatkossakin toimia aloitteellisena tilintarkastuksen ammattimaisuuden ja luotettavan taloudellisen tiedon puolestapuhujana.

Tilintarkastajajärjestelmän uudistaminen

KHT-yhdistys pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan tilintarkastajajärjestelmän uudistushankkeeseen, kun työ- ja elinkeinoministeriössä aloitetaan säännösvalmistelu selvitysmiehen tarkempien muutosesitysten valmistuttua. Myös yhteistyöhön laadunvarmistuksen valvontaorganisaation kanssa panostetaan, jotta KHT-tilintarkastajien valvontajärjestelmästä muotoutuisi korkeatasoinen, kansainvälisesti uskottava ja toimiva järjestelmä.

Ponnisteluja vahingonkorvausvastuun rajoittamiseksi jatketaan

Vuoropuhelu tilintarkastajan vahingonkorvausvastuusta keskeisten sidosryhmien ja viranomaisten kanssa on keskeisellä sijalla tulevallakin toimintakaudella, jotta EU:n komission suosituksen mukaisesti myös Suomessa saataisiin käyntiin vastuun rajoittamista koskevien säännösten uudistustyö.

ISA-standardit

Hyvää tilintarkastustapaa ohjaavat kansainväliset tilintarkastusstandardit edellyttävät jäsenistöltä jatkuvaa kouluttautumista ja tiedonhankintaa. KHT-yhdistys tukee jäsenistön osaamista ja valmiuksia vastata ammatin ja alan sääntelyn tuomiin haasteisiin ja vaatimuksiin. Se panostaa tulevallakin toimintakaudella koulutus- ja julkaisutarjonnan suunnitteluun ja kehitystyöhön taloushallinnon ja yhteisölainsäädännön alueilla. Yhdistyksen omistama KHT-Media Oy vastaa jatkossakin koulutus- ja kustannustoiminnan käytännön toteutuksesta.

Yhdistys jatkaa ISA-standardien tunnetuksi tekemistä tilintarkastajien keskeisten sidosryhmien keskuudessa, jotta standardien rooli hyvän tilintarkastustavan ohjaajana ja keskeisenä osana tilintarkastajan työtä ymmärrettäisiin oikein.

Keskusteluja edunvalvonnan yhdentämiseksi jatketaan

Vahvempaa ääntä edunvalvontatyössä tarvitaan tilintarkastusammattiin ja alan sääntelyyn kohdistuvien monitahoisten muospaineiden takia. KHT-yhdistys jatkaa tulevalla toimintakaudella HTM-tilintarkastajat ry:n kanssa keskusteluja yhteisen edunvalvontajärjestön muodostamiseksi.

Kansainvälinen toiminta

Alan kehittämisen suuret linjaukset tehdään pääosin maamme rajojen ulkopuolella. Tämän vuoksi yhdistys panostaa jatkossakin kansainväliseen yhteistyöhön FEE:ssä, IFACissa ja NRF:ssä. Alan maailmanlaajuisen yhteistyöverkoston hyödyntäminen luo vahvan pohjan edunvalvontatyölle kotimaassa.

KHT-Median toiminta

KHT-yhdistyksen omistama KHT-Media Oy jatkaa tuloksekasta toimintaansa korkeatasoisten koulutus- ja julkaisupalvelujen tarjoajana jäsenistölle ja muille taloushallinnon ja tilintarkastusalan ammattilaisille.

KHT-YHDISTYS – FÖRENINGEN CGR RY

Styrelsens verksamhetsberättelse 1.9.2008 – 31.8.2009

Under Föreningen CGR:s 84:e verksamhetsår har världsekonomin kämpat med en recession som till sin omfattning och sitt djup aldrig sett sin like. Krisen började med en global brist på förtroende för banksektorn, som sprack. I denna svåra situation har föreningen betonat värdet av tillförlitlig och verifierad ekonomisk information som grund för samhälleligt och ekonomiskt beslutsfattande.

I egenskap av medlem i de internationella organisationerna inom revisionsbranschen har föreningen aktivt följt med hur krisen har fortskridit inom området ekonomisk rapportering och revision. På föreningen har man speciellt noggrant och delvis med oro följt med diskussionen om ökad reglering och vilka effekterna på intresset för branschen är.

Under verksamhetsperioden har ett flertal projekt gällande godkända revisorer varit aktuella. Föreningen har aktivt deltagit bl.a. i projektet med reformen av revisorssystemet. Då EU förbereder sig för att i framtiden godkänna de internationella ISA-revisionsstandarderna som en del av EU-lagstiftningen har föreningen fortsatt att stärka medlemskårens ISA-beredskap bl.a. genom att erbjuda mångsidig utbildning och anvisningar om tillämpning av standarderna. Översättningen av standarderna till finska har dessutom fortsatt.

Förhandlingarna med GRM-revisorerna rf om skapande av ett gemensamt intressebevakningsorgan för revisionsbranschen fortsatte och resulterade i undertecknandet av ett intentionsavtal den 1.7.2009 om sammanslagning av Föreningen CGR:s och GRM-revisorernas funktioner. Avtalet fick dock inte den kvalificerade majoritet som skulle ha krävts på GRM-revisorernas

årsmöte den 4.9.2009. Vi strävar efter att fortsätta förhandlingarna enligt tidigare principer.

UTVECKLING AV GOD REVISIONSSED – GOD REVISIONSSED UNDER LUPPEN

I egenskap av IFAC-medlem har Föreningen CGR en betydande ställning vid utvecklingen av god revisions sed i vårt land. Revisionslagen förpliktar revisorn att följa god revisions sed i sitt arbete. Denna styrs på det globala planet av Internationella Revisorsförbundet IFAC:s revisionsstandarder. Under verksamhetsperioden tog Statens revisionsnämnd, som ansvarar för revisionsvägledningen, ställning till bl.a. vissa metoder som ISA-standarderna kräver som ett led i god revisions sed.

Översättning av Clarity-standarderna pågår

Sedan år 2006 har föreningen godkänt revisionsstandarder och övriga standarder som direkta översättningar av de standarder som IFAC har gett. Under verksamhetsperioden har föreningen godkänt fyra ISA-standarder, som blev klara inom ramen för IFAC:s Clarity-projekt samt preciseringarna till tillämpningsområdet för de standarder gällande översiktligt granskning som har listats här nedanför samt en ändring i revisorns etiska anvisningar. De till finska översatta, ikraftvarande standarderna, rekommendationerna, tillämpningsanvisningarna och etiska anvisningarna har publicerats i boken **Tilintarkastusalan standardit ja suositukset 2009**.

Under verksamhetsperioden 1.9.2008 – 31.8.2009 har styrelsen för Föreningen CGR godkänt följande standarder:

- ISA 230 Dokumentation av revisionen (tillämpas på revisioner som hänför sig till bokslut för räkenskapsperioder som inleds 15.12.2009 eller därefter)
- ISA 260 Kommunikation med dem som har ansvar för företagets styrning (15.12.2009)

- ISA 540 Granskning av uppskattningar i redovisningen, däribland av verkligt värde, samt upplysningar om uppskattningar (15.12.2009)
- ISA 720 Revisorns ansvar avseende annan information i dokument som innehåller reviderade finansiella rapporter (15.12.2009)

Ändringar i standarderna gällande översiktlig granskning (ISRE):

- Precisering av tillämpningsområdet för standarderna 2400 och 2410 gällande översiktlig granskning (31.12.2008)

Ändringar i etiska anvisningarna:

- Ändring av kapitel 290 "Riippumattomuus – varmennustoimeksiannot" i de etiska anvisningarna (31.12.2008).

Under verksamhetsperioden fortsatte föreningens ISA-review arbetsgrupp med projektet att översätta de ISA-standarder som har förnyats inom ramen för IFAC:s Clarity-projekt med målet att i början av år 2010 publicera de 36 ISA-standarder och ISQC 1 kvalitetstillsynsstandarden som slutförts genom projektet som finskspråkig bok. Clarity-standarderna träder i kraft så att de tillämpas på revisionen av de räkenskapsperioder som inleds 15.12.2009 eller därefter.

Översättningssamordnare Hanna Tähtivaara, som är sekreterare för föreningens ISA-review arbetsgrupp, har ansvarat för översättningen av ISA-standarderna. I arbetsgruppen sitter representanter för de största revisionsbyråerna samt dessutom för högskolorna och näringslivet. Gruppen har haft en omfattande arbetsbörda under verksamhetsperioden.

Föreningen förberedde sig på införandet av ISA-standarderna som en del av EU-lagstiftningen

I juni 2009 publicerade EU:s kommission en begäran om konsultation. På basen av den respons kommissionen fick bedömde den för sin del om ISA-standarderna lämpar sig som EU-lagstiftning. Vid konsultationen frågade man bl.a. om standarderna bör tillämpas på revisionen av företag i alla storleksklasser.

Förberedande åtgärder för EU:s eventuella implementeringsplaner vidtogs genom att beslut fattades om ändringar i Föreningen CGR:s revisionsstandarder. I fortsättningen kallas föreningens standarder för internationella revisionsstandarder och i standardtexterna hänvisar man till ISA-standarderna i stället för till CGR-föreningens standarder (eller -rekommendationer). Likaså försvinner de nationella FI-tilläggen som ingår i standardtexterna och de överförs till ett separat dokument. Dessa åtgärder är en förutsättning för att de revisionsstandarder som har översatts av Föreningen CGR ska kunna godkännas som EU-lagstiftning. Efter verksamhetsperiodens slut har EU:s kommissions huvudavdelning för översättningar börjat bedöma kvaliteten på föreningens översättningar.

Rekommendation främjade ibruktagandet av en ny revisionsberättelse i standardformat

Under verksamhetsperioden gavs revisionsberättelserna för första gången enligt den nya revisionslagen där det inte längre finns krav på att revisorn ger s.k. nationella utlåtanden enligt den gamla revisionslagen gällande fastställande av bokslutet, beviljande av ansvarsfrihet och utlåtande om styrelsens förslag till behandling av resultatet/de utdelningsbara medlen.

De modeller för revisionsberättelsen som Föreningen CGR publicerar spelar en central roll för god revisionsred. Dessa revisionsberättelser motsvarar kraven i revisionslagen och standarden ISA 700. En möjlighet att ge s.k. frivilliga, nationella utlåtanden lämnades dock kvar i modellen.

För att främja ibruktagandet av en revisionsberättelse enligt den internationella modellen och jämförbarheten för den ekonomiska rapporteringen i finländska företag gällande företag av allmänt intresse gav föreningen i januari 2009 sina medlemmar en rekommendation. Enligt denna bör man i revisionsberättelsen för sammanslutningar som är föremål för offentlig handel avhålla sig från att ge frivilliga,

nationella utlåtanden om detta inte krävs i någon bestämmelse i bolagsordningen eller i en separat anvisning från bolagsstämman.

Valas ställningstagande till användning av utlåtanden enligt den gamla revisionslagen

Trots att det av revisionslagen och förarbetet till lagen klart framgår att innehållet i och omfattningen på revisionen är oförändrad tolkades den nämnda rekommendationen, som gavs för att förenhetliga revisionsberättelsepraxis, så att den i vissa sammanhang ändrar på revisionens innehåll och omfattning.

Till följd av den diskussion som följde på att dessa utlåtanden enligt den gamla revisionslagen används ville Centralhandelskammarens revisionsnämnd utreda huruvida det faktum att de nämnda utlåtandena enligt den gamla lagen ges följer revisionslagen. I februari 2009 vände sig nämnden till Vala, som sköter den högsta styrningen i branschen, för att få klarläggning i den oklara situation som rådde gällande användningen av utlåtandena till följd av avvikande åsikter.

I Valas ställningstagande av den 31.8.2009 konstaterar man att det i princip inte ingår utlåtanden enligt den gamla revisionslagen i de minimikrav som ställs för god revisionssed. I ställningstagandet konstaterar man att revisorn inte på eget initiativ ska ge s.k. nationella utlåtanden, om ingen uttryckligen ber revisorn om detta. Revisorn kan dock avtala med styrelsen eller revisionsutskottet om att utlåtanden ges i enlighet med den tidigare lagen. Revisorn är också tvungen att gå med på begäran om styrelsen eller dess revisionsutskott, bolagsstämman eller enhälliga aktieägare ber revisorn om utlåtande gällande fastställande av bokslutet, beviljande av ansvarsfrihet eller styrelsens förslag till behandling av resultatet.

HÄNDELSE EFTER VERKSAMHETSPERIODEN

Preciseringar i föreningens modeller för revisionsberättelserna

Till följd av Valas beslut har föreningen informerat medlemskåren i ett meddelande enligt vilket Valas anvisningar ersätter Föreningen CGR:s rekommendation om innehållet i revisionsberättelsen för börsbolag från januari 2009.

Föreningens revisionskommitté började genast bereda uppdateringar i modellerna för revisionsberättelserna enligt Valas ställningstagande så att medlemskåren inför boksluten år 2009 skulle ha tillgång till de uppdaterade anvisningarna om givande av revisionsberättelse.

Modell för ledningens bekräftelsebrev från föreningen

Revisionsstandarderna och -rekommendationerna förutsätter att revisorn ber företagsledningen om en skriftlig bekräftelse – s.k. Management Representation Letter – i samband med revisionen bl.a. om det att ledningen har godkänt bokslutet och gett revisorn all väsentlig information som den har tillgång till i anknytning till bokslutet.

Under verksamhetsperioden fick Föreningen CGR tillsammans med Finlands Näringsliv klart den standardmodell av bekräftelsebrevet enligt den nya ISA 580 – standarden som tidigare kallades ledningens bekräftelsebrev.

Trots att man i modellen konstaterar att det faktum att brevet undertecknas inte ökar undertecknarens ansvar från vad det annars är enligt lagstiftningen i Finland nöjde sig EK med att för sina medlemsföretag rekommendera användningen av den nya

brevmodellen endast om företagsledningen stannar för att ge ett bekräftelsebrev från ledningen.

Valas ställningstagande till användning av ledningens bekräftelsebrev

I augusti 2009 gav statens revisionsnämnd på revisionsnämndens begäran ett ställningstagande om användningen av bekräftelsebrevet inom ramen för god revisionssed.

Enligt Vala är det förenligt med god revisionssed att revisorn ber ledningen om ett bekräftelsebrev. Kravet på att ledningen ska ombes ge ett bekräftelsebrev grundar sig på ISA 580 –standarden och revisorerna ska följa de internationella revisionsstandarderna inom ramen för god revisionssed. Enligt ställningstagandet kan de uppgifter som avses i standarden dock också lämnas i annan form.

Vala konstaterar att de bokföringsskyldiga bolagsmännen eller styrelsen och verkställande direktören enligt 18 § i revisionslagen ska lämna sådana utredningar och ge sådan hjälp som revisorn ber om. Därmed förpliktar lagen den som har upprättat bokslutet att främja revisorns arbete inom ramen för god revisionssed

---

HÄNDELSER EFTER VERKSAMHETSPERIODENS SLUT

Efter Valas ställningstagande till bekräftelsebrevet fäste man på Föreningen CGR uppmärksamhet vid att man på revisionen av de bokslut som gäller räkenskapsperioder som inleds 15.12.2009 och därefter tillämpar den omarbetade ISA 580-standard, som blivit klar inom ramen för Clarity-projektet. Denna förutsätter bl.a. att vissa typer av bekräftelseanmälningar införskaffas i skriftlig form. Enligt föreningen kan detta eventuellt påverka de tolkningar som har presenterats i Valas ställningstagande eftersom Valas anvisningar grundar sig på den ISA 580-standard som gällde vid tidpunkten för ställningstagandet.

FRÄMJANDE AV GOD BOKFÖRINGSSSED OCH BOKSLUTSSED

Till Föreningen CGR:s centrala uppgifter hör främjande av god bokföringssed och bokslutspraxis i anknytning till denna. Under verksamhetsperioden förberedde man på KHT-Media Oy, som ägs av föreningen, uppdaterade bokslutsmodeller och bokslutsanvisningar för olika typer av sammanslutningar. Föreningen har även fortsatt arbetet med översättning av IFRS-standarderna till finska och på föreningens IFRS-forum har diskussioner förts om frågor kring och utmaningar gällande aktuella standarder. För främjande av rapporteringspraxis gällande samhällsansvar tog föreningen på sig rollen som huvudarrangör i den nationella rapporteringstävlingen.

Föreningen har en central roll som ledare för god bokslutssed

Föreningen förverkligar sin uppgift som styrare av utvecklingen av god bokföringssed och bokslutssed bl.a. genom bokföringskommittén. Kommittén ansvarade för samordningen av innehållet i boken *Osakeyhtiön tilinpäätösmalli 2009*. Avsikten med verket, som publiceras årligen och som fått ett starkt och etablerat rykte bland aktörerna i branschen, är bl.a. att utveckla och harmonisera finländsk bokslutspraxis.

Inom ramen för utveckling av god bokslutspraxis har bokföringskommittén också ansvarat för samordningen av innehållet i boken *IFRS-tilinpäätösmalli*, som publiceras årligen. Genom ett bokslutsexempel vill föreningen även styra rapporteringspraxis enligt de internationella bokslutsstandarderna i vårt land. Under räkenskapsperioden utkom boken *IFRS-tilinpäätösmalli 2008* som ett resultat av kommittéarbetet.

Föreningen ansvarade för översättningen av IFRS-standarderna till finska

Föreningen fortsatte att göra de officiella översättningarna till finska av de internationella IFRS-standarderna avsedda för EU-bruk som underleverans till IASCF (International Accounting Standards Committee Foundation).

Föreningens översättningssamordnare Hanna Tähtivaara har ansvarat för översättningsarbetet. IFRS Review Committee, som samordnas av föreningen och ansvarar för att översättningarna är högklassiga och korrekta, har granskat utkastet till översättningar av standarderna.

De IFRS-standarder och tolkningarna av dem som har översatts till finska och godkänts före början av år 2008 har publicerats i boken IFRS-standardit 2008, som KHT-Media Oy var förläggare till.

IFRS-forum samlar tankar och åsikter om utvecklingen av rapporteringen

Under verksamhetsperioden sammanträdde den sakkunniggrupp som Föreningen CGR har samlat ihop - IFRS-forumet - två gånger för att diskutera aktuella projekt i anknytning till de internationella bokslutsstandarderna. Tyngdpunkten för forumet ligger å ena sidan på frågor som borde främjas och harmoniseras inom ramen för IFRS-rapporteringen och å andra sidan på frågor där man bör sträva efter att förebygga uppkomsten av oenhetliga tolkningar.

Forumet har bl.a. diskuterat finanskrisens effekt på standarden IAS 39, som behandlar finansieringsinstrument, och regleringen av branschen i allmänhet, den nya IFRS 3R-standarderna som gäller sammanslagningen av affärsverksamheter och utvecklingen av IFRS-rapporteringen i Finland. Dessutom har synpunkter utbytt om standarden IFRS for SMEs, som IASB har publicerat, och eventuella tillämpningsområden för denna i EU. Utöver representanter för Föreningen CGR har även representanter för högskolesektorn, Finansinspektionen och företagssektorn deltagit i forumets arbete.

Föreningen har allt starkare roll inom främjandet av samhällsansvarsrapporteringen

I flera år har Föreningen CGR strävat efter att även främja miljö- och samhällsansvarsrapporteringen genom att delta i arrangerandet av en nationell rapporteringstävling. Under verksamhetsperioden skärpte föreningen ytterligare sin roll genom att ta ansvaret för samordningen av tävlingen år 2008.

Tävlingsrapporterna för år 2008 bedömdes av en sakkunnigarbetsgrupp från Big4-sammanslutningarna. En oberoende jury behandlade resultaten av bedömningsarbetet och valde de företag som ska belönas. Hannu T. Koskinen, tidigare ordförande för Föreningen CGR, var ordförande för juryn.

Samhällsansvarsrapporterings tävlingen år 2008 vanns av Outokumpu Abp. Den bästa rapporteraren fick bl.a. tack för att bolaget på ett starkt sätt har förbundit sig till samhällsansvaret och för att det finns målsättningar för verksamheten. Kesko Abp och Senatsfastigheterna tog delad andra plats i rapporteringstävlingen. Vanda Energi Ab, VR-Yhtymä Oy och Muumimaailma Oy fick dessutom hedersomnämningen.

Medarrangörer i tävlingen är förutom Föreningen CGR även Finnish Business & Society, Taloudellinen Tiedotustoimisto TAT, Ympäristöjohtamisen yhdistys ry, arbets- och näringsministeriet samt miljöministeriet. Föreningen har fattat beslut om att fungera som huvudsamordnare av rapporteringstävlingen också år 2009.

UPPRÄTTHÅLLANDE OCH UTVECKLING AV KVALITETEN PÅ REVISION – REVISIONSNÄMNDEN TILA TOG ÖVER ANSVARET FÖR KVALITETSTILLSYVEN ÖVER CGR-REVISORER

Under verksamhetsperioden övergick kvalitetssäkringen och tillsynen över kvalitetssäkringen av CGR-revisorer och CGR-sammanslutningar till revisionsnämnden, där organiseringen av ett oberoende tillsynssystem i enlighet med revisionslagen och EU:s rekommendationer fortsatte. Samarbetet mellan föreningen och den nya kvalitetstillsynsorganisationen under revisionsnämnden inleddes i positiva tecken.

Kvalitetstillsynsgrupp och kvalitetstillsynsavdelning som bistår denna tillsattes vid Revisionsnämnden

Under verksamhetsperioden har kvalitetsövervakningen av enskilda CGR-revisorer samt CGR-revisorer och CGR-sammanslutningar som granskar företag av ett

allmänt intresse överförts till Centralhandelskammarens revisionsnämnd. Under revisionsnämnden har en grupp för tillsyn över kvalitetssäkringen grundats. Denna ansvarar för den kvalitetssäkring som ska ske vart tredje år av revisorer och revisionssammanslutningar som reviderar företag av ett allmänt intresse. De övriga revisorerna och revisionssammanslutningarna ska granskas med sex års mellanrum och dessa granskningar sköts av kvalitetsgranskare och sakkunniga som revisionsnämnden har utbildat.

Till medlem i det separata sakkunnigorgan som revisionsnämnden har tillsatt - kvalitetsavdelningen – utnämndes på Föreningen CGR:s förslag CGR **Ari Ahti** och CGR **Mikko Nieminen**, som har specialiserat sig på revision av företag av ett allmänt intresse. Avdelningens uppgifter består bl.a. av rekrytering och utbildning av kvalitetsgranskare, utveckling av granskningsmetoder och behandling av problematiska frågor som dyker upp vid tillsynen. För att trygga rättsskyddet för de övervakade har föreningen krävt att kvalitetsavdelningens roll ges tillräckligt stor tyngd så att direktören för kvalitetssäkringen inte ska få för stor avgöranderätt i de tillsynsfrågor som tas upp för behandling hos revisionsnämnden.

Revisionsnämndens juridiska roll måste utredas

Föreningen CGR har med jämna mellanrum fäst uppmärksamhet vid revisionsnämndens ställning enligt lagstiftningen. Föreningen har föreslagit att en utredningsman tillsätts för att utreda Centralhandelskammarens och revisionsnämndens juridiska status ur revisionslagens och revisionsdirektivets perspektiv.

Föreningen har även efterlyst behovet av ytterligare utredningar gällande de sätt på vilka tillsynen av kvalitetssäkringen finansieras eftersom föreningen anser det vara sannolikt att kostnaderna kommer att stiga efter det att tillsynssystemets inledande skede är klart. Föreningen föreslog bl.a. att börsbolagen skulle delta i finansieringen av kvalitetssäkringen.

Föreningens nya kvalitetskommitté ska främja hög kvalitet på revision

För att främja en friktionsfri lansering av det nya övervakningssystemet har Föreningen CGR bistått Centralhandelskammarens grupp för tillsyn över kvalitetssäkringen bl.a. genom att överlåta till dem de blanketter som föreningen har använt och utvecklat vid kvalitetskontrollen samt uppgifter om de praktiska arbetsmetoderna.

En separat kvalitetskommitté har dessutom grundats under föreningens styrelse. Till denna hör ordförande och sex medlemmar. CGR **Kaija Pakkanen** är ordförande för kvalitetskommittén. Avsikten med kommittén är att främja en högklassig revision bl.a. genom planering av sådan utbildning om kvalitet och standarder som medlemmarna behöver. I kvalitetsfrågor fungerar kommittén som länk mellan styrelsen och revisionsnämnden, som ansvarar för kvalitetstillsynen.

Under verksamhetsperioden har representanter för Föreningen CGR sammanträtt med representanter för revisionsnämndens grupp för tillsyn över kvalitetssäkringen. På mötena har bl.a. praxis för den kvalitetskontroll som föreningen tidigare utförde och samarbetet mellan föreningen och gruppen för tillsyn över kvalitetssäkringen behandlats samt ett informationsutbyte skett.

TRYGGANDE AV REVISORERNAS VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR I EN VERKSAMHETSOMGIVNING SOM ÄNDRAS SNABBT

Under verksamhetsperioden har ett antal sådana ändrings- och reformprojekt som har påverkat lagstiftningen och regleringen av revisionsbranschen slutförts. Föreningen har aktivt deltagit i diskussionen om pågående reformer, som kan ha omfattande effekter på revisorernas verksamhetsförutsättningar. På en av finanskrisen skakad marknad har föreningen strävat efter en konstruktiv dialog med den nya övervakningsmyndigheten på finansmarknaden – Finansinspektionen.

Dröjsmål i de åtgärder för begränsning av skadeersättningsansvaret som EU-rekommendationerna kräver

Föreningen CGR har betonat vikten av att begränsa revisorns skadeersättningsansvar med hänsyn till den framtida utvecklingen i branschen. Arbets- och näringsministeriet har bett om utlåtanden gällande den rekommendation om begränsning av ansvaret som EU:s kommission gav år 2008 och bedömningarna av effekterna av denna, men frågan har inte i övrigt fortskridit på ministeriet såsom föreningen har önskat. Under verksamhetsperioden har Föreningen CGR strävat efter att snabba upp implementeringen av rekommendationen om begränsningarna i det civilrättsliga ansvaret för lagstadgade revisorer och revisionsammanslutningar.

Genom rekommendationen strävar man efter att stärka stabiliteten och konkurrensförmåga på revisionsmarknaden i EU och minska de risker som ett obegränsat skadeståndsansvar kan orsaka på kapitalmarknaden.

Föreningen anser det vara viktigt att revisorernas ansvar begränsas i Finland för granskningarna av samtliga bolag och sammanslutningar, trots att EU:s rekommendation endast gäller revisorer i bolag av ett allmänt intresse. På Föreningen CGR anser man att den tydligaste metoden för begränsning av ansvaret i den finländska lagstiftningsomgivningen är definition av ansvaret mätt i pengar eller ett schema enligt vilket den maximala skadeersättningen räknas ut. Föreningen är även beredd att överväga relativt ansvar i kombination med systemet med övre ansvarsgräns.

Avsaknad av övre ansvarsgräns försämrar branschens attraktivitet

I sina ställningstaganden har föreningen betonat att en lagstadgad övre gräns för ansvaret enligt undersökningar inte har försämrat kvaliteten på revisionen i de länder där man har stiftat lagar med gränser för skadeståndsansvaret.

Föreningen anser dagens situation, där revisorns skadeståndsansvar inte har begränsats vara problematiskt bl.a. för att branschen inte är så attraktiv som den

kunde vara. Avsaknaden av en övre ansvarsgräns och det faktum att det blir allt svårare att få ansvarsförsäkring minskar intresset att söka sig och stanna i branschen bland i synnerhet unga sakkunniga. På Föreningen CGR tror man fullt och fast på att begränsningarna i skadeersättningsansvaret också leder till att det finns tillräckligt med revisionsaktörer och tillgång på revisorer i framtiden.

Stärkning av branschens dragningskraft krävs

Tillväxten inom CGR-revisionskåren fortsätter att trampa på stället eftersom de nuvarande mängderna personer som klarar CGR-examen inte är tillräckliga för täckning av det hål som uppstår efter dem som lämnar branschen. Föreningen har konstaterat situationen vara problematisk ur revisionsbranschens tillväxt- och utvecklingsperspektiv.

Examen år 2008 gav 33 nya CGR-revisorer

Med tanke på intresset för branschen är det dock uppmuntrande att 33 av de 99 examinander som deltog i examen klarade CGR-examen år 2008, medan motsvarande siffra året innan var 25 nya CGR-revisorer. Enligt föreningen har det större antalet ansökningar än tidigare bl.a. påverkats av de ändringar som har gjorts i kraven för godkännande i examen, som bl.a. gav större flexibilitet i de detaljerade studiekraven samtidigt som den tid som delprestationer i examen gäller förlängdes.

Utredningsman ska kartlägga behovet att förnya revisorssystemet

Den totalreform av revisorssystemet som arbets- och näringsministeriet har inlett fortsatte under verksamhetsperioden utgående från en riksdagskläm.

I december 2008 sände arbets- och näringsministeriet promemorian "Suomalaisen tilintarkastajärjestelmän uudistaminen – millaista tilintarkastusta tarvitsemme tulevaisuudessa?" på omfattande remiss. Efter remissrundan tillsatte arbets- och

näringsministeriet professor **Edward Andersson** som utredningsman, vars uppgift är att utgående från den omfattande responsen på utlåtandena lägga upp ett förslag bl.a. för förenkling av systemet, som grundar sig på tre revisorsklasser, harmonisering av revisorsexamina och harmonisering av det splittrade tillsynssystemet.

Till den uppföljningsgrupp som TEM grundade som stöd åt utredningsmannen utnämndes styrelsemedlem CGR **Eija Niemi-Nikkola** som representant för Föreningen CGR. Utredningsmannen ska lämna in sitt förslag till arbets- och näringsministeriet senast den 31.12.2009. CGR **Esa Kailiala**, som blev ordförande för föreningen i december 2008, deltog som föreningens representant i det seminarium på hög nivå som ministeriet arrangerade i augusti 2009 där inflytelserika personer från affärslivet och revisionsbranschen byggde upp visioner om revisorssystemets framtid.

Bevara CGR- och GRM-auktoriseringarna då storleksgränserna för revisionsplikt förblir oförändrade

Harmoniseringen av revisorsexamina utgör en central del i den planerade reformen. Under verksamhetsperioden har föreningen diskuterat med sina intressentgrupper om olika alternativ för förenhetligandet och anser att man också i fortsättningen bör bli godkänd revisor genom CGR- och GRM-examina om de lagstadgade gränserna för revisionsplikt är oförändrade. Föreningen anser att man på detta sätt bäst skulle tjäna behovet hos kunder av olika storlek.

Föreningen anser inte den yrkesexamen i två faser som arbets- och näringsministeriet föreslår i sin promemoria vara ett attraktivt alternativ och speciellt främmande är tanken med beaktande av revisionen av de största bolagen. Enligt föreningen skulle specialisering via examina leda till stramare konkurrens och ytterligare koncentration av branschen. Systemet skulle dessutom inom vissa branscher även geografiskt leda till brist på personer med rätt specialisering.

Föreningen har dessutom föreslagit att man frångår OFR-systemet, som avviker från de internationella systemen. Enligt föreningen bör de examina som avses i revisionslagen och OFR-lagen harmoniseras så att revisionslagen skulle utvidgas att gälla även granskningar av bokslut inom den offentliga förvaltningen av godkända revisorer och att värderingsuppgifterna skulle separeras så att specialister i branschen utför dem.

Önskemål om lättnader i den ekonomiska rapporteringsskyldigheten för mikroföretag

Under verksamhetsperioden har diskussionen om lindringar i de ekonomiska rapporteringsskyldigheterna för små företag varit livlig. På arbets- och näringsministeriet har man till följd av förslaget om ändring av EU:s kommissions bokslutdirektiv och Simplification-projektet kartlagt möjligheterna att lätta på bl.a. skyldigheterna gällande ekonomiförvaltningens rapportering i små företag. Kommissionen har föreslagit att man i EU-länderna skulle kunna befria de minsta företagen (s.k. mikroföretag) från skyldigheten att upprätta bokslut. Enligt förslaget skulle befrielsen gälla s.k. mikroföretag, som inte överskrider två av de nämnda gränsvärdena: balansomslutning 500 000 euro, omsättning 100 000 euro och antal anställda 10.

Föreningen CGR har betonat den nytta man har av bokföringen och ett reviderat bokslut samt faktum att det är lätt att få uppgifter om företagets kreditvärdighet och verksamhetsutveckling i vårt samhälle. Föreningen anser normerna om bokföringen och bokslutet vara tydliga och ligga på en rimligt krävande nivå. Till följd av att de ekonomiska rapporteringsskyldigheterna och revisionsplikten skulle avlägsnas skulle finansieringskostnaderna för mikroföretag eventuellt öka. Föreningen anser till exempel en harmonisering av bokföringslagstiftningen och skattebestämmelserna vara ett viktigare och mera brådskande utvecklingsprojekt med avseende på företagets administrativa börda.

Eventuell fortsättning för lekmannarevision med nya bestämmelser

Under verksamhetsperioden har reformen av lagen om bostadsaktiebolag fortsatt och den nya lagen väntas träda i kraft tidigast i början av år 2010. I utkastet till regeringsproposition har man bl.a. föreslagit nya bestämmelser om verksamhetsgranskningar i bostadsaktiebolag med färre än 30 lägenheter.

På ministeriet har även justeringen av föreningslagen fortsatt, bl.a. gällande bestämmelserna om föreningarnas ekonomi och förvaltning. Den arbetsgrupp har berett ärendet har i sitt betänkande föreslagit att man i de föreningar som inte har revisionskyldighet skulle vara skyldig att utföra en verksamhetsgranskning. Bestämmelserna om innehållet i verksamhetsgranskningen och rapporteringen skulle ligga på en ytterst allmän nivå jämfört med bestämmelserna i revisionslagen. CGR **Johanna Perälä** har varit Föreningen CGR:s representant i arbetsgruppen.

I sina utlåtanden har Föreningen CGR angett att de föreslagna bestämmelserna om verksamhetsgranskare orsakar förvirring och är onödiga. Det behövs inte någon överlappande verksamhetsgranskningsinstitution parallellt med den fungerande revisionsinstitutionen. Föreningen har betonat vikten av yrkeskunskap och sakkunskap i övervakningen av både bostadsaktiebolagens och föreningarnas ekonomi och förvaltning.

Ändringarna i bestämmelserna om corporate governance

I fråga om god förvaltning har verksamhetsperioden varit händelserik, då bl.a. värdepappersmarknadslagen och förvaltningskoden för börsbolag omarbetades. Genom lagreformen fick revisorerna i de listade bolagen en ny skyldighet att granska den utredning av förvaltnings- och styrsystemen som ges.

Utredning över förvaltnings- och styrsystemen

Under verksamhetsperioden trädde förändringar i kraft som gäller värdepappersmarknadslagen och finansministeriets förordning om regelbunden

informationsskyldighet. Till följd av dessa ska de listade bolagen i samband med bokslutet för år 2009 publicera en utredning över sina förvaltnings- och styrsystem.

Utredningen ska innehålla hänvisningar till sådana bestämmelser om förvaltnings- och styrsystem som bolaget ska följa eller rekommendationer som det har förbundit sig att följa samt en beskrivning av huvuddragen i systemen för intern kontroll i anknytning till den ekonomiska rapporteringsprocessen och riskhanteringen. Utredningen ska också innehålla en beskrivning av sammansättningen på och verksamheten i förvaltningsrådet och styrelsen samt deras utskott inklusive verkställande direktören och det organ som sköter övervakningen av den ekonomiska rapporteringsprocessen, den interna kontrollen, riskhanteringen och uppföljningen av revisionen samt revisorns oberoende och bedömningen av tjänster som erbjuds parallellt med revisionen.

Revisorn och utredningen av förvaltnings- och styrsystemen

Revisorns uppgift är att säkerställa att utredningen har getts. Utredningen kan ges i verksamhetsberättelsen eller som en separat berättelse som publiceras tillsammans med verksamhetsberättelsen eller samtidigt läggs ut på företagets internetsidor. Revisorn granskar att beskrivningen av den interna kontrollen och riskhanteringen stämmer överens med bokslutet. Om de givna uppgifterna står i konflikt med varandra ska revisorn ge ett utlåtande om detta.

Ifall utredningen har getts som en separat berättelse och inte ingår i verksamhetsberättelsen ska revisorerna ge ett utlåtande i det fall att den beskrivning av systemen för den interna kontrollen och riskhanteringen som finns i den separata berättelsen inte stämmer överens med bokslutet. Om utredningen har getts i verksamhetsberättelsen hör den till det som ska revideras. I den nya förvaltningskoden för listade bolag är rekommendationen att utredningen ges som en separat berättelse.

Anvisningar om granskning av utredningen över förvaltnings- och styrsystemet

Föreningen CGR har följt med den diskussion som har förts inom Europeiska Revisorsförbundet FEE gällande granskningen av den utredning som ges om förvaltnings- och styrsystemet. Föreningen har inlett ett projekt för skapande av anvisningar och modeller, så att medlemmarna vid granskningen av boksluten för år 2009 ska ha tillgång till anvisningar enligt den internationella modellen för granskning av de utredningar som ges gällande förvaltnings- och styrsystemen.

På värdepappersmarknadsföreningen håller man för sin del på att skapa anvisningar för hur utredningen ska upprättas. Det kommer att vara frivilligt att följa anvisningen.

Totalreform av värdepappersmarknadslagen aktuell

Föreningen CGR har följt med hur den pågående värdepappersmarknadsreformen fortskrider. I sitt utlåtande har föreningen betonat vikten av att förenkla det sätt på vilket lagen är uppbyggd och klara bestämmelser inom de gränser som EU-direktiven tillåter.

Regeringens proposition om reform av värdepappersmarknadslagen väntas bli klar våren 2010.

Fortsatt aktiv dialog med den nya övervakaren av finansieringsmarknaden

Tillsynen över finansieringsmarknaden sammanslogs från och med 1.1.2009 under en övervakare – Finansinspektionen. Denna ansvarar för övervakningen och regleringen av både försäkrings- och finansieringssektorn. Till direktör för Finansinspektionen utnämndes **Anneli Tuominen**, som tidigare var direktör för den gamla finansinspektionen.

Under verksamhetsperioden har Föreningen CGR fortsatt med dialogen med den nya myndigheten för tillsyn över finansiering och försäkringar. Betydelsen av en

dialog mellan revisorerna och bokslutsövervakaren har accentuerats under den rådande exceptionella situationen på marknaden där det råder stora förväntningar och utmaningar på tillförlitlig och transparent ekonomisk information.

lakttagande av standarden IFRS 7 tyngdpunkt vid bokslutsövervakningen

Föreningen har även följt med den ekonomiska utvecklingen av rapporteringen i börsbolagen bl.a. utgående från de observationer som har framkommit i Finansinspektionens bokslutsövervakning.

Bokslutsövervakningen vid Finansinspektionen (tidigare finansinspektionen) har under verksamhetsperioden speciellt riktats mot finansieringsinstrumenten och att standarden IFRS 7 om vilka noter som ska presenteras om dem har efterföljts. Likaså har testningen för nedskrivning enligt IAS 36 fortfarande varit ett tyngdpunktsområde för övervakningen.

UPPRÄTTHÅLLANDE OCH UTVECKLING AV MEDLEMSKÅRENS YRKESKUNSKAP - AKTUELL UTBILDNING OCH AKTUELLA ANVISNINGAR FÖR DET PRAKTISKA ARBETET

Tyngdpunkten för den medlemservice som föreningen erbjuder ligger på stöd av medlemskårens yrkesmässiga kunskaper och färdigheter i en omgivning där lagstiftningen och verksamhetsbetingelserna ändras. Föreningen har berett anvisningar enligt de nya kraven och praxis och hjälpmedel för det praktiska arbetet. I medlemsutbildningen har uppmärksamhet fästs vid stärkande av revisionskunskaperna enligt ISA-standarderna.

Den snabba utvecklingen i verksamhetsomgivningen och på regleringsfältet ställer krav på föreningens medlemstjänst. För att trygga ett effektivt intressebevakningsarbete och en högklassig medlemstjänst förbättrades föreningen

resurser under verksamhetsperioden. Den deltidsanställda revisionsakkunnigas arbete ombildades till en tjänst på heltid. Föreningen anställde dessutom en ny revisionsakkunnig på heltid i stället för den person som hade avgått.

Modeller och anvisningar för specialfrågor inom revision

Föreningens revisionskommitté förberedde en ny modell för berättelse som ges över utförd översiktlig granskning av bokslut. Kommittén utarbetade även en modell för utlåtande enligt kriterierna i dokumentet IATA:s Financial Criteria for IATA-approved Agencies in Finland och standarden om relaterade tjänster 4400, som krävs av revisorerna för vissa resebyråer. Revisionskommitté förberedde ett modellutlåtande ”Tilintarkastajan lausunto asiakasvaroista” för de revisorer som enligt lagen om placeringservicebolag och kreditinstitutsverksamhet ska ge ett utlåtande om kundmedel till Finansinspektionen. Revisorn ska ge utlåtandet en gång om året.

Tyngdpunkten i medlemsutbildningen på ISA-standarderna

Vid planeringen av utbildningsprogrammet för kunderna har de internationella ISA-revisionsstandarderna spelat en stor roll. På de kurser som har arrangerats under verksamhetsperioden har tillämpningen av de omarbetade standarderna behandlats ur både revisionsprocessens och det praktiska kundarbetets perspektiv.

Under verksamhetsperioden arrangerades kurser för medlemmarna enligt följande:

- CGR-frukost ”Tunnetko jo tilintarkastajien toimintaan soveltuvat tietoturvasäännökset” 17.9.2008
- ”Hyvä tilintarkastustapa asiakaslähtöisesti” 2.12.2008
- CGR-dagen 12.12.2008
- CGR-frukost ”Epävarmuus toiminnan jatkumisesta ja sen vaikutus tilintarkastuskertomukseen” 29.1.2009

- Vårens CGR-kursdag 3.6.2009.

KHT-Medias publikations- och utbildningsverksamhet

Publikationskommittén har tillsammans med de anställda vid KHT Media ansvarat för kläckningen av idéer till det av föreningen ägda KHT-Media Oy:s publikationsverksamhet. Avsikten med kommittéarbetet är att trygga ett aktuellt och mångsidigt publikationsutbud för medlemmarna och andra som arbetar inom ekonomiförvaltningen som för sin del bl.a. främjar enhetligare bokslutspraxis både i hemlandet och internationellt. Under verksamhetsperioden arrangerades sammanlagt cirka 50 kurser.

På KHT-Media har en förlagschef, en produktchef och en marknadsföringschef ansvarat för den praktiska publikationsverksamheten och en utbildningschef och utbildningsassistent för utbildningsverksamheten.

Under verksamhetsperioden har KHT-Media gett ut följande publikationer

CGR-årsserien

IFRS-tilinpäätösmalli 2008

Osakeyhtiön tilinpäätösmalli 2009

Taloushallinnon säädökset 2009 (bok + cd-rom)

Tilintarkastusalan standardit ja suositukset 2009

CGR-publikationsserien

IFRS- ja ISA-termistö (englanti–suomi–englanti)

Taloushallinnon kuntasäädökset

Bokserien KHTpro

Käytännön arvonlisäverotus – uudet säännökset

Käytännön sukupolvenvaihdos – yritysrakenteet ja verotus

Uusi tilintarkastuslaki – säännöksistä käytäntöön

Yhteiskuntavastuun raportointi – raportointi- ja laskentaperiaatteet

Publikationer på cd-rom

IFRS- ja ISA-termistö (englanti–suomi–englanti)

IFRS-standardit 2008

IFRS-tilinpäätösmalli 2008

Osakeyhtiön tilinpäätösmalli 2009

Tilintarkastusalan standardit ja suositukset 2009

Övriga publikationer

IFRS-standardit 2008

CGR-kalendern 2009

KHT-Medias kundtidning

Medlemmarna i Föreningen CGR fick en årgång av tidningen Tilintarkastus-Revision såsom medlemsförmån (inkl. 6 nummer) genom prenumeration på Föreningen CGR:s bekostnad. Medlemmarna hade dessutom möjlighet att beställa tidningen Board News till medlemsförmånspris.

ARRANGEMANG OCH EVENEMANG UNDER VERKSAMHETSPERIODEN

Årsmötet fattade betydande beslut för utveckling inom branschen

På Föreningen CGR:s årsmöte i Helsingfors den 12.12.2008 fattade man ett antal betydande beslut för utvecklingen i branschen. Mötet beslöt bl.a. att utöka möjligheten till medlemskap i föreningen förutom för CGR-revisorer också för övriga revisorer som har godkänts enligt revisionslagen.

CGR Esa Kailiala valdes till ny ordförande

Årsmötet valde den 12.12.2008 CGR **Esa Kailiala** till ny styrelseordförande för föreningen. Han är föreningens 31:a ordförande. CGR **Hannu Pellinen** valdes till vice ordförande. Till nya medlemmar i styrelsen valdes CGR **Eija Niemi-Nikkola** och

Seppo Suontausta. Som gamla medlemmar fortsätter CGR **Juha-Pekka Keimmo** och **Tapani Vuopala.**

Stadgeändring snabbar upp samordningen av intressebevakningen för revisorer
Årsmötet godkände en regeländring, som ger GRM-revisorer möjlighet att ansluta sig till Föreningen CGR. Genom stadgeändringen ville årsmötet skapa förutsättningar för samordning av intressebevakningen för revisorer.

Kvalitetsnämnden och kvalitetsstödskommittén lades ner

I och med att kvalitetstillsynen över CGR-revisorer övergick till revisionsnämnden vid Centralhandelskammaren fattade årsmötet beslut om upphävning av de punkter i stadgarna och reglementet som gäller kvalitetsnämnden från och med 1.2.2009. Mötet fattade dessutom beslut om nedläggning av kvalitetsstödskommittén och ändring av kvalitetsnämnden till en kvalitetskommitté. CGR **Kaija Pakkanen** valdes till ordförande för denna.

Ändringar i nämndernas och kommittéernas sammansättningar

Årsmötet valde CGR **Jan Holmberg** och CGR **Harri Pärssinen** till nya medlemmar i valnämnden för åren 2009 – 2011 i stället för CGR Kim Karhu och CGR Anna-Maija Simola, som stod i tur att avgå. CGR **Hannu T. Koskinen** valdes till ordförande för nämnden för år 2009 och CGR **Joakim Rehn** till vice ordförande.

Enligt det beslut som årsmötet fattade fortsätter föreningens etiska nämnd i sin gamla sammansättning. CGR **Pekka Luoma** fortsätter som ordförande för nämnden.

Ordförandeskap i kommittéer och arbetsgrupper

Årsmötet valde CGR **Christian Savtschenko** till ny ordförande för revisionskommittén och CGR **Maria Rekola** till ny ordförande för bokföringskommittén. Enligt det beslut som fattades på mötet fortsätter CGR, OFR **Tiina Lind** som ordförande för utbildningskommittén och **Jouko Ilola** för sin del som ordförande för publikationskommittén.

Årsmötet godkände att sittande ordförande för följande arbetsgrupper fortsätter med uppgiften: **Maarit Mänttari** arbetsgruppen för utveckling av CGR-träningen, **Jouko**

Ilola skattearbetsgruppen, CGR **Pekka Pajamo**

värdepappersmarknadsarbetsgruppen, vicehäradshövding **Riitta Sedig**

lagarbetsgruppen, CGR **Maj-Lis Steiner** ISA-revisionsstandardernas review -

arbetsgrupp, CGR **Juha Tuomala** arbetsgruppen för förnyande av

Finansinspektionens tillsynsstandarder, CGR **Mikael Paul** arbetsgruppen

prospektdirektivet – revisorernas utlåtanden om resultatprognoser samt

Kalervo Ariluoma SME-arbetsgruppen.

De av styrelsen godkända standarderna årsmötet för kännedom

Årsmötet fick de revisionsstandarder som föreningens styrelse hade godkänt år 2008 för kännedom. De godkända anvisningarna gällande god revisionsred har publicerats för medlemmarnas kommentarer på föreningens sidor för medlemmarna på internet och i boken Tilintarkastusalan standardit ja suosituksen 2009.

Nils Blummés betydande arbete belönades med föreningens förtjänsttecken i guld

Årsmötet avtackade CGR **Nils Blummé**, långvarig ordförande för revisionskommittén, för hans förtjänstfulla arbete i kommittén och inom revisionsbranschen genom att bevilja honom Föreningen CGR:s förtjänsttecken i guld.

Heidi Vierros belönades för bästa CGR-artikel i tidningen Tilintarkastus

CGR **Heidi Vierros** fick priset för bästa artikel i tidningen Tilintarkastus-Revision år 2008. Den belönade artikeln, som publicerades i tidningen Tilintarkastus-Revisions nummer 5/2008 behandlade särdragen inom revision av föreningar och stiftelser.

CGR-dagen behandlade finanskrisen och dess effekter

Under CGR-dagen, som arrangerades i Helsingfors 12.12.2008, diskuterades aktuella bedömningar av bl.a. finanskrisen och dess effekter på ekonomin.

Avdelningschef **Kimmo Virolainen** från Finlands bank behandlade krisen ur

finländskt perspektiv och Finansinspektionen bokslutsexpert **Tiina Visakorpi** talade om bakgrunden till den problematik med värdering till verkligt värde som blivit centrum för krisen.

Ordförande för SME/SMP-arbetsgruppen på Europeiska Revisorsförbundet FEE **Josè Maria Bové** redogjorde för trycket att underlätta den ekonomiska rapporteringsskyldigheten för små och medelstora företag inom EU. Den svenska revisorsorganisationen FAR SRS verksamhetsledare **Dan Brännströms** inlägg behandlade de centrala förslagen till ändringar inom revisionsbranschen i Sverige. På CGR-dagen talade dessutom överdirektör **Lasse Arvela** från finansministeriet och ordförande **Juhani Erma** från Hallitusammattilaiset ry.

Temat för vårens CGR-kursdag var utvecklingsutsikter i branschen

Temat för vårens traditionella CGR-kursdag den 3.6.2009 var revisionsbranschens utvecklingsutsikter, som förutom av föreningens ordförande CGR **Esa Kailiala** även diskuterades av bl.a. regeringsråd **Marja-Leena Rinkineva** från arbets- och näringsministeriet. Direktören för tillsynen över kvalitetssäkringen **Kari Vainio** från Centralhandelskammarens revisionsnämnd redogjorde för omorganiseringen av tillsynen över kvalitetssäkringen för medlemmarna.

Ordförande för revisionskommittén CGR **Christian Savtschenko** berättade bl.a. om ändringar som skett i ISA-normerna i och med att IFAC har slutfört Clarity-projektet. **Virpi Haaramo**, bokslutsexpert på Finansinspektionen, belyste finanskrisens effekter på IFRS-normerna och regleringen i branschen.

På vårens CGR-kursdag gav även CGR **Nils Blummé** en analys av förslagen till ändringar i lagen om bostadsaktiebolag. Juris kandidat **Iikka Kajas** svarade för en aktuell översikt av företagsbeskattningen, direktör **Leena Linnainmaa** redogjorde för den senaste utvecklingen inom corporate governance och partner **Manne Airaksinen** granskade aktuella frågor gällande betalningsförmågan.

Under CGR-seminarieresan bekantade sig medlemmarna med den italienska föreningens verksamhet

Den traditionella CGR-seminarieresan gick till Rom den 25 – 28.9.2008.

Seminariedeltagarna bekantade sig bl.a. med den italienska revisorsföreningens verksamhet och de fick även träffa ambassadör Pauli Mäkelä, som berättade om den finländska företagsverksamheten i Italien.

INTERNATIONELLT SAMARBETE OCH PÅVERKAN

Under verksamhetsperioden har Föreningen CGR aktivt deltagit i arbetet med utveckling av revisionsbranschen inom ramen för branschens internationella organisationer. I egenskap av medlem i Internationella Revisorsförbundet IFAC och Europeiska Revisorsförbundet FEE kan föreningen påverka branschens globala utveckling från första parkett. Föreningen har fortsatt med ett aktivt samarbete och på det nordiska planet.

Internationella Revisorsförbundet IFAC – en global aktör

Föreningen CGR är en av de 157 medlemsorganisationerna i Internationella Revisorsförbundet IFAC (International Federation of Accountants). Till den globala paraplyorganisationen för revisorer och experter inom ekonomiförvaltning hör medlemsföreningar i 123 länder. Organisationen representerar 2,5 miljoner experter på revision och ekonomiförvaltning. IAASB, som sorterar under IFAC, ansvarar för beredningen av de internationella ISA-revisionsstandarderna, som styr god revisionssed.

Joakim Rehn de nordiska ländernas representant i SMP-kommittén

CGR **Joakim Rehn**, tidigare styrelsemedlem i Föreningen CGR, har varit Nordiska Revisorsförbundets NRF:s representant i IFAC:s kommitté för små och medelstora utövare av revisionsyrket (Small and Medium Practices Committee). Hans mandatperiod i kommittén tar slut år 2009.

CGR **Rabbe Nevalainen**, som var ordförande för föreningen till den 12.12.2008 och verksamhetsledare Jouko Ilola deltog i det möte som IFAC:s Council höll i Rom 12 – 13.11.2008. Föreningens representanter deltog bl.a. i beslutet att välja amerikanen **Robert L. Bunting** till ny ordförande för organisationen och valet av svensken **Göran Tidström** till vice ordförande för organisationen.

IFAC slutförde ISA-standardernas Clarity-projekt

Det omfattande projektet med omarbetning av ISA-standarderna – Clarity-projektet – slutfördes under verksamhetsperioden. Under projektet gjordes ändringar i ISA-standarderna samt kvalitetsövervakningsstandard ISQC 1 som förbättrar tydligheten och läsbarheten. I 16 standarder gjordes innehållsmässiga ändringar. De mest betydande ändringarna i innehållet gällde bl.a. granskningar av koncernbokslutet och externa bekräftelser. ISA 265, som gäller kommunikationen om brister i den interna kontrollen är en helt ny standard.

Genom Clarity-projektet strävade man efter bättre läsbarhet i standarderna samt att på ett tydligare sätt lyfta fram kraven i dem samt även skapa så bra förutsättningar som möjligt för att EU i fortsättningen skulle kunna godkänna standarderna som en del av EU-lagstiftningen. Efter projektets slut publicerade EU-kommissionen i juni 2009 en begäran om konsultation till medlemsländerna och påverkare i branschen. Genom konsultationen strävar kommissionen efter att bedöma huruvida de omarbetade ISA-normerna duger som lagstiftning på EU-nivå.

Snabba reaktioner på informationsbehovet till följd av finanskrisen

Under verksamhetsperioden har IFAC aktivt strävat efter att reagera på det akuta informationsbehovet inom yrkeskåren då de störningar som började på finansieringssektorn i USA eskalerade till en världsomspännande kris. Medlemmarna fick information och anvisningar via meddelanden, som behandlade de problem med värdering till verkligt värde som uppstod i samban med finanskrisen och problem i anknytning till kontinuiteten i företagets verksamhet.

Den ekonomiska rapporteringen i stormens öga under finanskrisen

International Accounting Standards Board (IASB), som ställer upp IFRS-standarderna, har under finanskrisen delvis till följd av politiskt tryck med kort varsel varit tvungen att göra ändringar i standarderna om finansieringsinstrument. Avsikten med ändringarna var att förbättra möjligheterna för de företag som verkar på finansieringsmarknaden att klara sig genom finanskrisen. Föreningen CGR har följt med de förändringar i bestämmelserna som har skett till följd av finanskrisen och informerat medlemmarna om dessa.

Europeiska Revisorsförbundet FEE deltog aktivt i EU:s beslutsprocesser

Som medlem i Europeiska Revisorsförbundet FEE (Fédération des Experts Comptables Européens) har Föreningen CGR deltagit i de europeiska intressebevakningsarbetet. I egenskap av medlem i FEE strävar föreningen efter att harmonisera regleringen av revisionsbranschen och yrkesutövningen i Europa. FEE ansvarar för intressebevakningen för cirka 500 000 revisorer genom sina 43 medlemsföreningar i 32 europeiska länder.

Föreningen representerad i FEE:s centrala organ

Under verksamhetsperioden har föreningen konsekvent strävat efter att påverka frågor som anknyter till den finländska verksamhetsomgivningen genom att besvara FEE:s förfrågningar och undersökningar. Föreningens representanter har deltagit i möten och evenemang arrangerade av organisationens centrala organ.

CGR Rabbe Nevalainen, som var ordförande för föreningen fram till 12.12.2008, representerade föreningen på FEE:s ordförandemöte. Föreningens förre ordförande CGR **Anna-Maija Simola** och verksamhetsledare Jouko Ilola representerade föreningen i Council, som fattar FEE:s beslut. Föreningens revisionsakkunniga, Mirja Fraktman, har varit föreningens representant i FEE:s revisionsarbetsgrupp (Auditing Working Party). Verksamhetsledaren har haft uppföljningsansvaret för verksamheten i FEE:s etiska arbetsgrupp. Nils Blummé, tidigare ordförande för revisionskommittén representerade föreningen vid FEE:s European Standard Setters möten fram till 12.12.2008 och revisionssakkunniga Anne Immanen därefter.

Anna-Maija Simola har från och med 1.1.2009 dessutom varit den av Nordiska Revisorsförbundet NRF utsedda representanten i Europeiska Revisorsförbundet FEE:s Executive, som bereder besluten.

Rabbe Nevalainen höll inledningsanförandet vid FEE:s och Nordiska Revisorsförbundet NRF:s gemensamma SME/SMP-konferens i Köpenhamn 3–5.9.2008. Temat för konferensen var "Think ahead on small and mid-sized business - Opportunities and tools for the Accountancy Profession".

EFRAG

I egenskap av medlem i Europeiska Revisorsförbundet har Föreningen CGR även hört till den rådgivande gruppen för bokslutsrapportering i Europa, EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group). Organisationen deltar i processen för beredning och godkännande av IFRS-standarderna. Under det politiska tryck som har uppstått i samband med finanskrisen har FEE kraftigt försvarat EFRAG:s roll som garant av en möjligast transparent och högklassig beredningsprocess för standarderna.

European Commission Experts regarding ISA translations

Föreningens översättningssamordnare Hanna Tähtivaara deltog i det möte som Europeiska kommissionen och IFAC tillsammans arrangerade och som behandlade översättning av ISA-standarderna. Avsikten med mötet var att samordna översättningen av ISA-standarderna i EU:s medlemsländer för den eventualitet att standarderna inkluderas i EU-lagstiftningen.

Nordiska Revisorsförbundet NRF (Nordiska Revisorsförbundet)

Föreningen CGR har även deltagit aktivt i samarbetet på det nordiska planet genom Nordiska Revisorsförbundet NRF. På organisationens möten för ordförande har ordförande Rabbe Nevalainen och verksamhetsledare Jouko Ilola representerat föreningen. Jouko Ilola har representerat föreningen vid de verksamhetsledarmöten som huvudsakligen har hållits som telefonkonferens. Styrelsemedlem Juha-Pekka Keimmo har representerat föreningen i projektgruppen "Simplification and the future SME market".

Föreningen CGR var värd för NRF:s ordförandemöte som hölls i Helsingfors den 11.12.2008. Esa Kailiala, Hannu Pellinen och Jouko Ilola representerade föreningen vid NRF:s årsmöte i Göteborg den 22.8.2009.

Utredning av uppfattningarna om den lagstadgade revisionsplikten på nordisk nivå

Under verksamhetsperioden har NRF:s arbetsgrupp Simplification and the future SME market utrett företags- och finansieringssektorns uppfattningar om ett eventuellt

avlägsnande av den lagstadgade revisionen av små bolag och alternativa säkringstjänster. Föreningen CGR ansvarade tillsammans med GRM-revisorerna för den enkätundersökning som gjordes i Finland.

Enligt enkätundersökningen känner de nordiska företagen och finansiärerna inte särskilt bra till de alternativa säkringsmetoderna (t.ex. översiktlig granskning) vid säkrandet av att den ekonomiska rapporteringen är tillförlitlig.

HÖRNSTENEN FÖR CGR-FÖRENINGENS VERKSAMHET, EN AKTIV MEDLEMSKÅR

Föreningens styrelse ansvarar för intressebevakningen inom revisionsbranschen och är en aktiv aktör inom både nationella och internationella lagstiftningsprojekt. En aktiv medlemskår är en förutsättning för effektiv intressebevakning och under verksamhetsperioden har beredningen av aktuella projekt pågått i föreningens nämnder, kommittéer och arbetsgrupper då föreningens kansli har samordnat den övergripande och mångsidiga verksamheten.

Intressebevakningen grundar sig i betydande utsträckning på det frivilliga arbete som medlemmarna och de sakkunniga som arbetar för revisionssammanslutningarna utför.

Föreningen hade 749 medlemmar

Under verksamhetsperioden hörde ca 96 % av de CGR-revisorer som verkar i Finland till Föreningen CGR. Det fanns sammanlagt 688 CGR-revisorer i vårt land och av dem var 662 personer medlemmar i föreningen. Av dem arbetade ca 73 % för någon CGR-sammanslutning.

Till följd av den ändring i stadgarna som gjordes på årsmötet anslöt sig även 23 GRM-revisorer till föreningen under verksamhetsperioden. Under perioden har

dessutom 47 CGR-revisorer, som har deponerat sin revisorsbok samt 17 seniorer varit medlemmar i Föreningen CGR.

Styrelse

Till den 12.12.2008 bestod styrelsen för Föreningen CGR av ordförande Rabbe Nevalainen, vice ordförande Esa Kailiala, medlemmarna Kalervo Ariluoma, Juha-Pekka Keimmo, Hannu Pellinen och Tapani Vuopala. Styrelsen sammanträdde tre gånger i denna sammansättning under hösten. Årsmötet den 12.12.2008 valde Esa Kailiala till styrelseordförande för föreningen och Hannu Pellinen till vice ordförande samt medlemmarna Juha-Pekka Keimmo, Eija Niemi-Nikkola, Seppo Suontausta och Tapani Vuopala. Under våren 2009 sammanträdde styrelsen sex gånger i sin nya sammansättning.

Nämnder

Under den avslutade verksamhetsperioden hade föreningen tre nämnder. Pekka Luoma var ordförande för den etiska nämnden och Eeva Miettinen var ordförande för kvalitetsnämnden, som verkade fram till 1.2.2009. Kim Karhu var ordförande för valnämnden fram till 12.12.2008 och han efterträddes av Hannu T. Koskinen.

Kommittéer

Under verksamhetsperioden har Föreningen CGR haft sex kommittéer. Kaija Pakkanen var ordförande för den nedlagda kvalitetsstödskommittén och ordförande för den nya kvalitetskommittén från och med 1.2.2009. Nils Blummé var ordförande för revisionskommittén fram till 12.12.2008 och han efterträddes av Christian Savtschenko. Eija Niemi-Nikkola var ordförande för bokföringskommittén fram till 12.12.2008 och hon efterträddes av Maria Rekola. Tiina Lind har varit ordförande för utbildningskommittén och Jouko Ilola har varit ordförande för publikationskommittén.

Arbetsgrupper

Under verksamhetsperioden hade föreningen nio arbetsgrupper. Under perioden satt följande personer som ordförande i de olika arbetsgrupperna: Pekka Pajamo (värdepappersmarknadsarbetsgruppen), Seppo Suontausta (arbetsgruppen specialuppdrag), Mikael Paul (arbetsgruppen prospekt direktivet – revisorernas utlåtanden om resultatprognoser), Maj-Lis Steiner (ISA-revisionsstandardernas review arbetsgrupp), Maarit Mänttari (arbetsgruppen för utveckling av CGR-träning), Riitta Sedig (lagarbetsgruppen), Juha Tuomala (arbetsgruppen för omarbetning av Finansinspektionens övervakningsstandarder), Kalervo Ariluoma (SME-arbetsgruppen) och Jouko Ilola (skattearbetsgruppen).

CGR-föreningens representation i externa organ

Föreningen CGR har varit representerad i centrala organ som gäller revision och ekonomisk rapportering.

Bokföringsnämnden Kila

CGR-medlemmar 2007 – 2009

Hannu T. Koskinen

Henrik Sormunen (suppleant)

Bokföringsnämndens IFRS-avdelning

CGR-medlemmar 2007 – 2009

Heikki Ilkka

Timo Ihamäki (suppleant)

Kari Vainio (till 1.3.2009).

Johanna Jalkanen (suppleant)

Bokföringsnämndens kommunavdelning

CGR-medlemmar 2007 – 2009

Raija Porokka-Maunuksela

Centralhandelskammarens revisionsnämnd Tila

CGR-medlemmar 2007 - 2009

Tuija Korpelainen

Tuomo Vesanen (suppleant)

CGR-medlemmar 2009 – 2011

Reino Tikkanen

Kari Lydman (suppleant)

Statens revisionsnämnd Vala

CGR.medlemmar 2007 – 2009

Tomi Englund

Paula Pasanen (suppleant)

AKTIV AKTÖR INOM UTVECKLING AV LAGSTIFTNINGEN

Inom ramen för sitt intressebevakningsarbete deltar Föreningen CGR i utvecklingsprojekt gällande lagstiftningen bl.a. genom att kommentera förfrågningar som myndigheterna riktar till föreningen. Under verksamhetsperioden har föreningen gett följande utlåtanden och kommentarer:

Till Riksdagens finansutskotts skatteavdelningen

- om ändring av lagen om beskattning av näringsinkomst samt inkomstskattelagens 45 § 5.11.2008.

Till arbets- och näringsministeriet

- om personuppgifter i handelsregistret och rättsskyddssystemet 27.5.2009
- om minskning av koncentrationen på revisionsmarknaden 28.2.2009

- om totalreformen av det finländska revisorssystemet och -examina 27.2.2009
- om bokförings- och bokslutsbestämmelserna i små företag 27.2.2009
- om aktivering av utvecklingsutgifterna 10.12.2008
- om kommissionens rekommendation om begränsningar i revisorns skadeersättningsansvar 11.9.2008.

Till justitieministeriet

- om behovet att ändra bestämmelserna gällande utdelning av medel enligt aktiebolagslagen 17.7.2009
- om ändring av 54 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturväsendet och 21 § i lagen om det fria bildningsarbetet 6.3.2009
- om verkställande av direktivet aktieägarens rättigheter 26.2.2009
- om granskning av föreningslagen 12.1.2009
- om införande av direktivet om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag (2007/36/EG) i Finland 10.11.2008.

Till Finansinspektionen

- om skyldighet att lämna erbjudande som grundar sig på derivat 17.10.2008.

Till Finansministeriet

- om bestämmelser gällande beskattningen av aktiebolags utdelning av tillgångar 17.8.2009
- om ändring av bestämmelserna om mervärdesbeskattningen och vissa andra bestämmelser 3.7.2009

- om reformen av lagstiftningen gällande beskattning av långsiktigt sparande 8.6.2009
- om ändring av lagen om placeringsfonder (specialplaceringsfonder som idkar kapitalplaceringar) 16.4.2009
- om ändring av förordningen gällande praktisk erfarenhet som krävs för OFR-examen 16.4.2009
- om ändring av 1 § i förordningen om examen för revisorer inom offentliga förvaltningen och ekonomin och studier som krävs för examen 9.4.2009
- om direktivförslaget gällande ändring av mervärdesskattedirektivet 2.4.2009
- om reform av värdepappersmarknadslagen 30.9.2008.

Till revisionsnämnden

- om arrangerandet av tillsynen över kvalitetssäkringen av revision 1.9.2008.

Till Europakommissionen

- om minskning av koncentrationen på revisionsmarknaden 28.2.2009.

Under verksamhetsperioden har föreningen dessutom hörts gällande följande frågor:

På arbets- och näringsministeriet

- om befrielse av mikroföretag från tillämpningen av bokslutsdirektiven 20.3.2009.

Hos riksdagens ekonomiutskott

- om befrielse av mikroföretag från tillämpningen av bokslutsdirektivet 28.5.2009

- om ändring av lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och - ekonomin 19.11.2008.

hos riksdagens finansutskotts skatteavdelning

- om regeringens proposition 221/2008 till lag om skattekonto samt lagar om ändring av vissa skattelagar 4.3.2009.

hos riksdagens miljöutskott

- om lagen om bostadsaktiebolag 10.6.2009.

hos finansministeriet

- om ändring av lagen om placeringsfonder (specialplaceringsfonder som idkar kapitalplacering) 6.4.2009
- om totalreform av värdepappersmarknadslagen 2.9.2008.

Mera kraft bakom intressebevakningen

Under verksamhetsperioden fortsatte Föreningen CGR:s samarbetsförhandlingar med GRM-revisorerna rf. För att skapa gynnsamma förutsättningar för ett gemensamt intressebevakningsarbete gjordes en ändring i stadgarna för Föreningen CGR i december 2008, som gör det möjligt även för GRM-revisorer att bli medlemmar i Föreningen CGR. Som ett resultat av de förhandlingar som fördes under verksamhetsperioden undertecknade styrelserna för föreningarna den 1.7.2009 ett intentionsavtal om sammanslagning av verksamheterna i Föreningen CGR och GRM-revisorerna.

HÄNDELSE EFTER VERKSAMHETSPERIODENS SLUT

Planen att skapa en gemensam revisorsorganisation i Finland från och med 1.1.2010 förverkligades inte eftersom det intentionsavtal som föreningarna hade undertecknat inte fick den kvalificerade majoritet som krävdes på GRM-revisorerna rf:s årsmöte den 4.9.2009. Föreningen CGR strävar alltjämt efter att fortsätta med förhandlingarna för att uppnå en sammanslagning av föreningarna.

PERSONAL OCH EKONOMI

Vicehäradshövding Jouko Ilola var verksamhetsledare för Föreningen CGR assisterad av kontorschef Riitta Antikainen, som även var sekreterare för föreningens styrelse. Föreningens personal bestod dessutom av Maarit Vaittinen, ekonomichef, Hanna Tähtivaara, översättningssamordnare på deltid, samt Anne Immanen, som tillträdde som revisionssakkunnig den 1.12.2008 och Mirja Fraktman, som blev revisionssakkunnig på heltid från och med 26.1.2009.

Verksamhetsperiodens ordinarie intäkter från föreningens verksamhet uppgick till 50 050 euro och inkomsterna från medlemsavgifter till 647 100 euro.

Räkenskapsperiodens överskott var 137 341 euro.

Jouko Ilola är dessutom verkställande direktör för det av Föreningen CGR ägda mediabolaget KHT-Media Oy. Utöver Ilola hade bolaget åtta övriga medarbetare. Trots en åtstramning i konkurrensläget till följd av den allmänna ekonomiska krisen var efterfrågan på ekonomisk facklitteratur och utbildningstjänster relativt stabil under verksamhetsperioden. KHT-Media Oy omsatte 1 805 266 euro, räkenskapsperiodens vinst var 138 860 euro och bolagets eget kapital 741 015 euro.

HÄNDELSE EFTER VERKSAMHETSPERIODENS SLUT

Verksamhetsledare Jouko Ilola har meddelat att han blir deltidspensionerad och slutar som verksamhetsledare från och med 1.4.2010. Därför inledde styrelsen i oktober 2009 rekryteringen av en ny verksamhetsledare. Jouko Ilola fortsätter som verkställande direktör för KHT-Media Oy.

BEDÖMNING AV DEN FRAMTIDA UTVECKLINGEN

Vid de snabba förändringar som sker med regler och bestämmelser och under den pågående ekonomiska recessionen krävs det ett proaktivt och alert grepp om intressebevakningen och utvecklingsarbetet i branschen. Föreningen fortsätter med sitt långsiktiga intressebevakningsarbete både i hemlandet och genom att utnyttja sina internationella nätverk, för att förutsättningarna för medlemskårens yrkesutövande fortsättningsvis ska vara positiva.

Satsningarna för att åstadkomma ändringar i regleringen av skadeståndsansvaret fortsätter liksom även det högklassiga och sakkunniga arbetet för främjande av god revisionssed och bokslutspraxis. Till de centrala tyngdpunktsområdena för föreningens verksamhet hör dessutom en tillräckligt stor yrkeskår och betydelsen av att följa ISA-standarderna. Föreningen kommer också i fortsättningen att vara en initiativtagare och förespråkare för en yrkesmässig revision och tillförlitlig ekonomisk information.

Reform av revisorssystemet

Föreningen CGR strävar aktivt efter att påverka projektet med reformen av revisorssystemet då arbets- och näringsministeriet börjar beredningen av lagstiftningen när utredningsmannens noggrannare förslag till förändringar har blivit klara.

Satsningar görs också på samarbetet med organisationen för tillsyn över kvalitetssäkringen, så att systemet för tillsyn över CGR-revisorerna ska bli ett högklassigt, internationellt trovärdigt och fungerande system.

Satsningar på begränsningar i skadeståndsansvaret fortsätter

Även under den kommande verksamhetsperioden spelar dialogen om revisorns skadeståndsansvar med intressentgrupperna och myndigheterna en central roll, så att man i enlighet med EU:s kommissions rekommendation också i Finland ska kunna få igång arbetet med reformen av de stadgar som gäller begränsningar i ansvaret.

ISA-standarder

De internationella revisionsstandarder som styr god revisionssed förutsätter att medlemmarna fortlöpande utbildar sig och skaffar sig information. Föreningen CGR stöder medlemskårens kunskapsbildning och beredskap att svara på de utmaningar och krav som regleringen av yrket och branschen ställer. Föreningen satsar även under den kommande verksamhetsperioden på planeringen och utvecklingen av utbildnings- och publikationsutbudet inom områdena ekonomiförvaltning och bolagslagstiftning. KHT-Media Oy, som ägs av föreningen, ansvarar också i fortsättningen för det praktiska förverkligandet av utbildnings- och förlagsverksamheten.

Föreningen kommer också i fortsättningen att förbättra kännedomen om ISA-standarderna bland revisorernas viktigaste intressentgrupper, så att standardernas styrande roll för god revisionssed och deras centrala andel av revisorns arbete ska förstås på rätt sätt.

Diskussioner för samarbete kring intressebevakningsarbetet fortsätter

Eftersom det från flera håll finns ett tryck på revisorernas yrkeskår och lagstiftningen behövs det en starkare röst i intressebevakningsarbetet. Under den kommande verksamhetsperioden fortsätter Föreningen CGR att föra diskussioner med GRM-revisorerna rf om skapandet av en gemensam intressebevakningsorganisation.

Internationell verksamhet

De stora linjedragningarna för utveckling av branschen görs huvudsakligen utanför vårt lands gränser. Därför kommer föreningen också i fortsättningen att satsa på internationellt samarbete inom FEE, IFAC och NRF. Genom att utnyttja det globala samarbetsnätverket skapar man en stark grund för intressebevakningsarbetet i hemlandet.

KHT-Medias verksamhet

KHT-Media Oy, som ägs av Föreningen CGR, fortsätter sin resultatbringande verksamhet med att erbjuda högklassiga utbildnings- och publikationstjänster åt medlemmar och andra experter inom områdena ekonomiförvaltning och revision.